

Social- och utbildningsnämnden
Rita ÖsterholmSocial- och utbildningsnämndens ledamöter
Ersättare för kännedom**Social- och utbildningsnämnden****Tid:** Onsdagen den 7 november 2018, kl. 14:00**Gruppmöte kl 13:00-14:00 (MP,S,V i sessionssalen, alliansen i
"Säfsen", SD i "Grangärde"****Plats:** Stadshuset, sessionssalen, Ludvika

Ärenden	Dnr
1 Val av justerande	
2 Enskilt individärende	
3 Anmälan av extra ärenden	
4 Budgetuppföljning september 2018	2018/188
5 Åtgärdsplan för budget i balans, social välfärd - Åtterrapport 3	2018/188
6 Sommarprojekt 2018, individ- och familjeomsorgen (IFO)	2018/585
7 Avvikelser inom social välfärd - Rapport	2018/17
8 Statistik från social välfärd kvartal 3 2018 - Analys och åtgärder	2018/235
9 Beslut i domstolar, social välfärd. Rapport kvartal 3 2018	2018/189
10 Synpunkter och klagomål kvartal 3 2018, social välfärd - Rapport	2018/237
11 Sammanträdesdagar för nämnd och utskott år 2019	2018/584
12 Förskoleplatsbehov 2019-2022	2018/95
13 Yttrande över motion Mer idrott och rörelse i skolan	2018/498
14 Yttrande över revisionsrapport Granskning rektors styrning och ledning av grundskola	2018/520
15 Inskrivna barn och närvaro på fritidshemmen	2018/214
16 Val av ersättare i social- och utbildningsnämndens arbetsutskott	2017/2
17 Val av ersättare i social- och utbildningsnämndens	2017/2

individutskott

- 18 Redovisning av delegationsbeslut
- 19 Redovisning av meddelanden

Ingvar Henriksson
ordförande

Rita Österholm
nämndsekreterare
rita.osterholm@ludvika.se
tfn 0240-861 74

Pressinformation direkt efter nämnden, ca kl 16:15 i stadshuset.

LUDVIKA
KOMMUN

Anteckningar

LUDVIKA
KOMMUN

Anteckningar

2018-10-24

Social- och utbildningsnämndens arbetsutskott

§ 70

Dnr 2018/188 - 04

Budgetuppföljning september 2018

Arbetsutskottets förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden godkänner redovisningen av uppföljningen per september 2018.

Beskrivning av ärendet

I tjänsteskrivelsen presenteras uppföljning och prognos över förväntat ekonomiskt utfall för 2018.

Prognosen för område Utbildning pekar på ett underskridande om 10 000 tkr jämfört med budget om 439 000 tkr emedan Social Vårds prognos indikerar ett överskridande med 44 500 tkr mot budget om 133 500 tkr. En kortfattad redovisning av större utfalls- och prognosavvikelser jämfört med periodens budget för de två områdena framgår av tjänsteskrivelsen.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse från förvaltningen daterad den 23 oktober 2018, reviderad den 24 oktober 2018.

Behandling

Tjänsteskrivelsen till nämnden den 7 november kompletteras med uppgift om skolidrottshallar i tabellen på sidan 1.

Beslut skickas till

Social- och utbildningsnämnden

Social- och utbildningsnämnden

Budgetuppföljning september 2018

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden godkänner redovisningen av uppföljningen per september 2018.

Beskrivning av ärendet

Nedan presenteras uppföljning och prognos över förväntat ekonomiskt utfall för 2018.

Prognosen för område Utbildning pekar på ett underskridande om 10 000 tkr jämfört med budget om 439 000 tkr emedan Social Vårldärs prognos indikerar ett överskridande med 44 500 tkr mot budget om 133 500 tkr. En kortfattad redovisning av större utfalls- och prognosavvikelser jämfört med periodens budget för de två områdena följer nedan.

Social- och utbildningsförvaltningen område Utbildning, utfall jan-sep 2018 samt prognos, tkr

SoU Utbildning	Årsbudget 2018	Januari-september 2018					
		Periodens Budget	Periodens Utfall	Avvikelse	Prognos	Jmf fg prognos	Avvikelse prognos jmf budget
Administration	42 136	30 394	28 658	1 736	42 136	42 136	0
Förskola	152 281	110 094	105 840	4 254	147 281	148 281	5 000
Grundskola	244 583	183 264	182 594*	670	239 583**	242 583	5 000
TOTALT	439 000	323 752	134 498	6 659	429 000	433 000	10 000

* varav hyra idrottshallar 3 846 tkr

** prognos inkluderar ej årshyra idrottshallar om 5 128 tkr

Den totala ramen för **SoU Utbildning** uppgår till 439 000 tkr, vars verksamheter indelats i olika grupper enligt ovan.

Verksamhetsgrupp **Administration** visar för perioden ett **underskridande mot budget om 1 736 tkr**. Periodavvikelsen återfinns i sin helhet i fortbildningsbudgeten där det sedan tidigare konstaterats att periodiseringen inte ligger bra i synk med hur olika fortbildningsinsatser faktiskt genomförs. Prognosen för fortbildning har dock genomlysts noggrant och även om överskott är förväntat även till årsslutet synes det balanseras ut av ett överdrag på verksamheten för anpassningsåtgärder. **Prognosen får därför fortsatt ligga på samma nivå som budget.**

Verksamhetsgrupp **Förskola** visar ett **överskott mot periodens budget om 4 254 tkr**, och överskottet återfinns i själva huvudverksamheten Förskola. Uppbokning för upplupen

lönerevision för förskollärare för perioden apr-sep har då gjorts. Vidare är verksamheten särskilt stöd inom förskolan utifrån en uppdaterad kartläggning av behoven inte tillräckligt finansierad i ursprungsbudgeten varför denna del i enheternas budgetar behöver tillföras ytterligare ca 1 000 tkr för höstterminens verksamhet. Återstående positiva periodavvikelse hänförs främst till förseningen av utbyggnaden av nya förskoleavdelningar, men även till att ett omfattande arbete gjorts enhetsvis för att om möjligt sänka sina prognoser utifrån den uttalade inköpsmedvetenhet som råder. **Periodens prognos visar därmed på ett förväntat överskott om 5 000 tkr, vilket är en förbättring med 1 000 tkr sedan föregående prognos.**

Verksamhetsgrupp **Grundskola** uppvisar i perioden ett **överskott gentemot budget om 670 tkr**, och i periodutfallet har då upplupna löner för apr-sep bokats upp samtidigt som periodöverskottet för ersättningar från Migrationsverket har balanserats med anledning av att hela det till årsslutet förväntade överskottet härrörande från dessa ersättningar kommer balanseras till 2019. I utfallet ingår också att förvaltningen belastats med hyror för idrottshallar om hittills drygt 3 800 tkr, vilka förvaltningen anser sig inte ha tilldelats medel för i budgetram. Orsaken till att periodavvikelsen alltjämt är positiv står bl a i finna i elevhälsans höga antal vakanser under sommaren som nu återbesatts och där även en utökning av antalet tjänster har skett. Det finns även sedan terminsstarten ett antal speciallärarvakanser, och grundskoleenheterna har precis som förskoleenheterna aktivt tillämpat en strikt inköpsmedvetenhet ända sedan terminsstart, vilket också genomsyrar deras prognoser. På central nivå utfaller kostnader för elevers skolgång hos annan huvudman lägre än förväntat, och vissa lönekostnader har styrts om mot en statsbidragsfinansiering. **Prognosen visar nu ett överskott om 5 000 tkr jämfört med budget, vilket är en förbättring med 3 000 tkr jämfört med senast lagda prognos.** Denna prognos är dock alltjämt utgående från att förvaltningen tillförs medel för den saknade budgeten för idrottshallshyror. De senaste indikationerna pekar tyvärr på att det från den utredning som tillsatts i frågan förväntas dras en slutsats om att denna hyreskostnad aldrig flyttats från förvaltningens ram, dvs att inga ytterligare medel i sådana fall skulle anslås. Utifrån ett prognosutrymme som nu kommuniceras kan det då synas som att ett sådant förslag inte skulle innebära några svåra konsekvenser för verksamheten, men förvaltningen vill uttrycka en stark oro för de konsekvenser som ett sådant resonemang medför. Det skulle nämligen innebära att det inom förvaltningens budgetram görs en omfördelning från undervisningskostnader till lokalhyror. Med detta följer att det finns en högst påtaglig risk för att kommunen inte kvalificerar sig till att få rekvirera de 12,7 mnkr i Likvärdighetsbidrag som aviserats kommunen för 2019, då bidraget enbart betalas ut om de ramfinansierade undervisningskostnaderna per elev inte sänks jämfört med ett genomsnittligt utfall över de tre senaste åren.

Nedan presenteras den sedvanliga tabellen för enhetsvisa prognosavvikelser.

		Prognosavvikelse aug-18	Prognosavvikelse sep-18	Kommentarer avvikelse
Skola/Skolbo.	Björkås Särskola	400	400	Genomlyst och uppdaterad debiteringsmodell ökar interkommunala intäkter.
	Kyrk 4-6	800	1 000	Tydlig inköpsrestriktivitet i prognos. Endast del av speciallärartjänst har kunnat tillsättas, även lägre personalkostnader i övrigt pga flera obehöriga. Ökad elevvolym HT.
	Kyrk 7-9	400	0	
	Vasa F-3	800	1 000	Tydlig inköpsrestriktivitet i prognos. Endast del av speciallärartjänst har kunnat tillsättas; långtidssjukskrivningar och hög sjukfrånvaro på enheten.
	Junib F-6	50	300	Tydlig inköpsmedvetenhet i prognos.
	Marnäs F-6	-50	-50	
	Sörvik F-6	-100	0	
	Frberg F-9	100	100	
	Håksb F-6	-100	0	
	Lorensb 7-9	100	250	Tydlig inköpsmedvetenhet i prognos.
	Lorensb 4-6	-150	0	
	Lorensb F-3	-800	-800	Organisation har justerats utifrån förändringar i elevpeng, faller dock ej ut med helårseffekt i år.
	Knutsbo F-4	0	550	Ökad elevvolym HT samt tydlig inköpsmedvetenhet i prognos.
	Blötb F-6	600	600	Lägre personalkostnader än förväntat under VT. Tydlig inköpsrestriktivitet tillämpad i prognos.
	Park F-6	700	1 000	Positiv volymprognos för både grundskola och fritidshem för hösten ger stort tillskott. Vakans speciallärartjänst under VT. Tydlig inköpsrestriktivitet tillämpad i prognos.
	Sunnansjö F-6	100	100	
Nyhammar F-6	0	0		
Skolor totalt	2 850	4 450		

		Prognosavvikelse aug-18	Prognosavvikelse sep-18	Kommentarer avvikelse
Förskola	Magneten	100	200	Inköpsmedvetenhet och positiv volymprognos samverkar till överskott.
	Björkås	400	350	Inköpsmedvetenhet och lågt personalkostnadsutfall samverkar till stort överskott.
	Lärkan	0	50	
	Pluto	-250	-250	Negativ periodavvikelse personalkostnader i perioden, som är svåra att möta av utökning intäkter pga begränsningar i lokaler
	Stensveden	50	50	
	Håksberg	0	0	
	Sörvik	100	0	
	VillGott, familjecentral	0	0	
	Biskopsnäset	400	350	Positiv volymprognos, inköpsmedvetenhet och lågt personalkostnadsutfall samverkar alla till stort överskott.
	Hillängen	500	250	Positiv volymprognos, inköpsmedvetenhet och lågt personalkostnadsutfall samverkar alla till stort överskott.
	Nyhammars förskola	0	50	
	Sunnansjö förskola	-150	-50	Höga vikariekostnader inledningsvis på året samt extra personalkostnader i samband med omlokalisering till ny avdelning, balanseras nu till stor del upp av förbättrad volymprognos.
	Lilla Park	100	250	Överskott pga vakanser.
	Stallbacken	300	450	Inköpsmedvetenhet och lågt personalkostnadsutfall samverkar till överskott.
	Knutsbo	0	0	
	Högberget	0	50	
	Junibacken	-100	-100	Höstens tilldelning för särskilt stöd lägre än förväntat.
	Gonäs	-50	0	
	Ludvika Gärd	0	350	Inköpsmedvetenhet och lågt personalkostnadsutfall samverkar till överskott.
	Lyckan	0	150	Överskott pga isst utrymme i personibudget, inköpsmedvetenhet.
	Östansbo	-100	0	
	Indianberget	-100	-50	organisatoriska justeringar
	Saxdalen	100	50	
Skogsgläntan	-300	-100	Obalans i personalkostnader i samband med att en avdelning flyttas hit från Lorensbergamodulen.	
Lorensbergamodulen	300	350	Obalans i personalkostnader i samband med att en avdelning flyttats till Skogsgläntan.	
Solsidan	0	-50		
Freden	-250	-200	Höga personalkostnader under första halvåret har inte kunnat balanseras av volymutökning.	
Förskolor totalt	1 050	2 150		
Skola Förskola totalt	3 900	6 600		

Social- och utbildningsförvaltningen område Social Välfärd, utfall jan-sep 2018 samt prognos, tkr

SoU Social Välfärd	Årsbudget 2018	Januari-September 2018					
		Periodens Budget	Periodens Utfall	Avvikelse	Prognos	Jmf fg prognos	Avvikelse prognos jmf budget
Löner och administration	47 939	36 364	35 918	446	47 439	47 439	500
Ekonomiskt bistånd	48 100	35 857	46 888	-11 031	65 100	65 100	-17 000
Insatser	37 461	28 335	42 992	-14 657	62 461	62 461	-25 000
HVB/Nyanlända	0	1 850	3 332	-1 482	3 000	3 000	-3 000
TOTALT	133 500	102 406	129 130	-26 724	178 000	178 000	-44 500

Den totala ramen för **SoU Social Välfärd** uppgår till 133 500 tkr, vars verksamheter indelats i olika grupper enligt ovan. För perioden visas ett överskridande mot den periodiserade budgeten om totalt 26 724 tkr. Årsprognosen beräknas även denna månad till 44 500 tkr över budget.

Verksamhetsområde **Löner och Administration** visar ett underskridande mot periodens budget om **446 tkr**. Avvikelsen på utfallet kommer sig främst av att vi erhållit ett högre bidrag än beräknat från Socialstyrelsen för bemanning inom verksamheter för barn och unga. Prognosen för året visar att vi kommer göra ett fortsatt underskridande av budget på lönesidan, vilket beror på ett antal vakanta tjänster. För administrationen ser vi ett mindre överskridande av budget. **Årsprognosen beräknas till 500 tkr under budget.**

Verksamhetsområde **Ekonomiskt bistånd** visar ett överskridande mot periodens budget om **11 031 tkr**. En kommunövergripande arbetsgrupp startades i början av maj med uppdraget att få ut fler i egen försörjning. Resultatet visas i åtgärdsplanen för budget i balans. Jämfört med samma period 2017 jan-sep så har vi dock i dagsläget 170 fler hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd. Dessa hushåll har dessutom en högre snittutbetalning per månad, en ökning med 15 041 tkr jmf med samma period 2017. Däremot kan vi konstatera att utbetalningarna av ekonomiskt bistånd i september med 5 609 tkr är årets lägsta. Utifrån de trender och diagram vi har att förlita oss på ligger vi kvar på en **prognos om 17 000 tkr över budget.**

Verksamhetsområde **Insatser** visar ett överskridande mot periodens budget om **14 657 tkr**. Den negativa avvikelsen på utfallet härrör i huvudsak till kostnader för familjehem samt för institutionskostnader för barn och unga samt för missbrukare. I dagsläget har vi 74 barn placerade utanför hemmet.

Gällande familjehem visar prognosen för 2018 att vi kommer behöva placera ytterligare ett antal barn. Redan i augusti 2016 i den verbala budgeten redogjorde social- och utbildningsnämnden för att de kostsamma konsulentstödda familjehemsplaceringarna skulle ge oss ett budgetunderskott redan 2016 och fortsättningsvis då dessa placeringar är så kallade uppväxtplaceringar. Orsaken till kostnadsökningarna berodde på undanträngningseffekt utifrån placering av 112 ensamkommande ungdomar som anvisades till kommunen 2015. **Årsprognosen för Familjehemskostnader beräknas till 8 500 tkr över budget.**

Gällande Institutionskostnader barn & unga räknar vi med att det tillkommer ytterligare ett antal placeringar under 2018. Antalet vård dygn har ökat från 1 987 dygn för 2016 till 3 356 dygn 2017. Ökningen av vård dygn motsvarar 5 600 tkr från 2016 till 2017. Inför 2018 ser vi en ytterligare ökning. Sedan föregående prognos ser vi nu en möjlighet att göra en större återsökning hos

Migrationsverket **därmed sänks årsprognosen för Institution barn och unga till 10 000 tkr över budget** vilket är 500 tkr bättre jämfört med föregående prognos.

Institution vuxna missbrukare - budgeten för missbruksplaceringar är 5 500 tkr. I denna budget finns inget utrymme för tvångsvårdsplaceringar i form av LVM.

2018 beräknar vi att 10 LVM placeringar kommer att göras. Dessa individer har fått en dom i förvaltningsdomstolen och frihetsberövats för att genomgå tvångsvård för sitt missbruk. Totalt kommer dessa LVM att kosta 6 000 tkr. Flera av dem kommer behöva fortsatt vård efter tvångsvården. **Årsprognosen för Institution vuxna missbrukare beräknas till 6 000 tkr över budget.**

Institution vuxna – Här ser vi en ökning av antalet kvinnor och barn som är utsatta för våld i nära relationer och därför behöver placeras tillfälligt i skyddade boenden. **Årsprognosen för Institution vuxna beräknas till 500 tkr över budget.**

Årsprognosen för verksamhetsområde Insatser uppgår sammantaget till 25 000 tkr över budget.

Verksamhetsområde **Hvb/Nyanlända** visar ett överskridande mot periodens budget om **1 482 tkr**. Avvikelsen härrör främst till lönekostnader vid Notgårdshemmet. När vi tittar på prognosen så ser vi ett förväntat överskott för verksamhet Institution och familjehem för Nyanlända på 1 200 tkr men ett förväntat underskott för hvb-/stödverksamheten om 4 200 tkr. **Sammantaget beräknas årsprognosen för HVB/Nyanlända till 3 000 tkr över budget.**

En åtgärdsplan för att minska överskridandet har påbörjats med olika insatser och redovisas till social- och utbildningsnämnden i en särskild tjänsteskrivelse. **Åtterrapporten visar uteblivna kostnader inom IFO med 4 532 tkr vid uppföljning per den 16 oktober 2018. Dessa uteblivna kostnader är medräknade i prognosen.**

Barbro Forsberg Nystedt
Tf förvaltningschef

2018-10-24

Social- och utbildningsnämndens arbetsutskott

§ 71

Dnr 2018/188 - 04

Åtgärdsplan för budget i balans, social välfärd – Återrapport 3

Arbetsutskottets förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden noterar redovisningen av rapporten.

Beskrivning av ärendet

Social- och utbildningsnämnden gav den 13 juni 2018, § 83 förvaltningen i uppdrag att lämna återrapporter i ärendet på kommande arbetsutskott och nämnder.

Vidtagna åtgärder och kostnader presenteras i tjänsteskrivelsen, åtgärdsrapport 3, under områdena:

- Åtgärdsplan utifrån prognostiserad budgetuppföljning
- Ekonomiskt bistånd
- Placeringskostnader vuxna med beroende/missbruksproblem
- Placeringskostnader barn och unga

Summering återrapport 3

Uteblivna kostnader/besparingar inom individ- och familjeomsorgen uppgår enligt beräkningar i återrapport 3 till 1,47 mkr vid uppföljning den 16 oktober 2018.

Totalsumman enligt återrapport 1, 2 och 3 är 4,532 mkr.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse från förvaltningen daterad den 16 oktober 2018.

Beslut skickas till

Social- och utbildningsnämnden

Åtgärdsplan budget Social välfärd – Återrapport 3

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden noterar redovisningen av rapporten.

Beskrivning av ärendet

Åtgärdsplan utifrån prognostiserad budgetuppföljning

Förvaltningen har begärt hjälp av SKL, Sveriges kommuner och landsting för att få en extern kartläggning och analys av vårt arbete inom Social Välfärd. De kommer att ta fram olika jämförande nyckeltal för verksamheterna.

Planeringen är att en uppstart sker den 19 juni och att de ska avge en rapport till förvaltningen under augusti månad.

Återrapport 2 Nämnd 181010	SKL delgav kommunen sin rapport 180905, via en Power Point, vid ett möte i stadshuset. Kostnaderna för individ- och familjeomsorgen i Ludvika vad gäller barn och unga-området och missbruksområdet är i nivå med jämförbara kommuner. Vad gäller ekonomiskt bistånd ligger Ludvika högre än jämförbara kommuner. Här finns förklaringar att Individ- och familjeomsorgen inte själva fogar över några arbetsmarknadsåtgärder. SKL nämnde också att Social välfärd får en låg del av etableringsschablonen från migrationsverket jämfört med andra kommuner de jobbat med.
--------------------------------------	--

Ekonomiskt bistånd

Prognos 2018 överskridande mot budget 15 mnkr

En kommunövergripande arbetsgrupp (deltagare från social- och utbildningsförvaltningen, arbetsmarknadsenheten, integrationsenheten och VBU) startades i början av maj med uppdraget att få fler till egen försörjning. Återrapport på kommunstyrelsens möte i slutet av juni.

1. **Arbetslösa får egen försörjning** med stöd av AME och arbetsförmedlingen – krävs att 300 individer som erhåller ekonomiskt bistånd får ett arbete med full lön eller sysselsättning som innebär självförsörjning.

Tidplan fr o m 1 juli 2018 – 31 december 2018.

Besparing **15 mnkr.**

Återrapport 1 Nämnd 180905	5 individer har gått ut i egen försörjning vilket motsvarar 0,2 mkr	0,2 mkr
Återrapport 2 Nämnd 181010	Avslutade från AME 13 personer. 4 st fått jobb, 6 st studier med olika stöd, 2 aktivitetsstöd, 1 flyttat. Redovisningen från AU per 26 september är minskad utifrån att vi fick en reviderad rapport från AME, den första var aggregerad från tidigare under året.	0,2 mkr
Återrapport 3 Nämnd 181107	Avslutade från AME 16 personer. 9 st studier med olika stöd, 5 st fått arbete, 2 avbrutit och flyttat.	0,45 mkr
Återrapport 4 Nämnd 181212		

2. **60 st extratjänster** för individer med ekonomiskt bistånd med stöd av AME och arbetsförmedlingen.

Tidplan fr o m 1 juli – 31 december 2018.

Besparing **2,5 mnkr.**

Återrapport 1 Nämnd 180905	Totalt har 90 personer med extratjänst i kommunen. Dock ingen som under tidsperioden gått från försörjningsstöd. Men kommunen ”slipper” betala försörjningsstöd.	0 kr
Återrapport 2 Nämnd 181010	Se ovan	0 kr
Återrapport 3 Nämnd 181107	Beräkning av extratjänster pågår och beräknas kunna presenteras vid nämndens sammanträde 7 nov då det finns personer som haft ekonomiskt bistånd som fått extratjänst under året	
Återrapport 4 Nämnd 181212		

3. **Omfördelning av schablonersättning** från Migrationsverket inom kommunen det så kallade ”11-punktsprogrammet”. Förvaltningen har ett förslag utifrån den fördelningsnyckel som föreligger i det cirkulär som ligger till grund för bidraget. En förändring enligt det ger omedelbart mer intäkter till framförallt försörjningsstödsbudgeten men även till förskola, grundskola och gymnasiet. Uppdraget att leda arbetet har kommunchefen.

Tidplan snarast.

Besparing **7 mnr.**

Återrapport 1 Nämnd 180905	Beslut om omfördelning har inte tagits i skrivande stund.	0 kr
Återrapport 2 Nämnd 181010	Beslut om omfördelning har inte tagits i skrivande stund.	0 kr
Återrapport 3 Nämnd 181107	Beslut om omfördelning har inte tagits i skrivande stund.	0 kr
Återrapport 4 Nämnd 181212		

Totalsumma besparing ekonomiskt bistånd under 2018 (realistiskt) – **9,5 mnr.**

Prognos överskridande mot budget minskar då till **5,5 mnr.**

Ovanstående är förutsatt att ett nytt beslut om fördelningen av schablonersättning tas samt att kommunen lyckas få ut individer på extratjänster.

Summering ekonomiskt bistånd

Återrapport 1 Nämnd 180905	Utebliven kostnad 0,2 mkr	Totalt: 0,2 mkr
Återrapport 2 Nämnd 181010	Utebliven kostnad 0,2 mkr Ludvika kommun ingår i SKL's nationella tre-åriga projekt Bryta långvarigt ekonomiskt bistånd som startades upp våren 2018.	Totalt återrapport 1 och 2: 0,4 mnr
Återrapport 3 Nämnd 181107	Utebliven kostnad 0,45 mkr	Totalt återrapport 1,2 och 3: 0,85 mkr

Återrapport 4 Nämnd 181212		
--------------------------------------	--	--

Placeringskostnader vuxna med beroende/missbruksproblem

Prognos 2018 överskridande mot budget 5,5 mnkr.

1. **LSS - insats från vård- och omsorgsförvaltning ges**, pågående utredningar på dessa – Om 3 individer får stöd och hjälp enligt LSS-lagen kan kostnaderna för placering minska med **0,6 mnkr**.

Tidplan går inte att ange då vi inte vet hur lång tid utredning samt insats från LSS tar.

Möte mellan förvaltningarna är planerad inom kort för att tydliggöra gränsdragningen utifrån de olika lagstiftningarna.

Återrapport 1 Nämnd180905	Utebliven kostnad med 0,45 mkr utifrån avslutade insatser. 2 individer har fått stöd via LSS.	0,45 mnkr
Återrapport 2 Nämnd 181010	Inget mer har kunnat genomföras vad gäller LSS	0 kr
Återrapport 3 Nämnd 181107	Utebliven kostnad med 0,15 mkr utifrån avslutade insatser. 1 individ har fått stöd via LSS. Det som planerades är genomfört.	0,15 mkr
Återrapport 4 Nämnd 181212		

2. **Omplacera på hemmaplan – 4 individer.**

Tidplan omplacering i september 2018.

Besparing **0,5 mnkr**.

Återrapport 1 Nämnd 180905	Utebliven kostnad med 0,275mkr utifrån avslutad vård. 2 individer har flyttat tillbaka hem med öppenvårdsinsatser.	0,275 mkr
Återrapport 2	För ytterligare två individer har vården avslutats, utebliven	0,225 mkr

Nämnd 181010	kostnad med 0,225mkr	
Återrapport 3 Nämnd 181107	Inget mer har kunnat genomföras. Det som planerades är genomfört.	0 kr
Återrapport 4 Nämnd 181212		

Totalsumma besparing placeringskostnader vuxna med beroende/missbruksproblem under 2018 (realistiskt) – **1,1 mnkr.**

Summering placeringskostnader vuxna med beroende/ missbruksproblem

Återrapport 1 Nämnd 180905	Utebliven kostnad 0,725 mkr	Totalt: 0,725 mkr
Återrapport 2 Nämnd 181010	Utebliven kostnad 0,225 mkr Flera placeringar enligt LVM har gjorts och prognosen för missbruksplaceringar har försämrats med 0,5 mkr till -6 mkr på årsbasis	Totalt Återrapport 1 och 2 0,95 mkr
Återrapport 3 Nämnd 181107	Utebliven kostnad 0,15 mkr. De besparingar som vid framtagnandet av åtgärdsplanen bedömdes som realistiska är nu genomförda.	Totalt Återrapport 1, 2 och 3 1,1 mkr
Återrapport 4 Nämnd 181212		

Placeringskostnader barn och unga

Prognos 2018 överskridande mot budget 9 mnkr på HVB/institution och 10 mnkr på familjehem.

Prognosen för 2018 är beräknad på de barn som redan är placerade i familjehem. Åtgärdsplanen innebär att vi arbetar med att minska fortsatta utgifter och hitta alternativa lösningar för barn och ungdomar som kostar mindre.

Förvaltningen kommer att intensifiera samarbetet mellan de olika verksamheterna, det så kallade IFO-skola samarbetet. Där har förvaltningen under tidigare år lyckats bra i samverkan för tidiga insatser och att ge stöd i familjen för att undvika placeringar, men med fortsatt god kvalitet i arbetet.

- 1. Rekrytering av egna familjehem** istället för att anlita konsulentstödda familjehemsföretag. 7 egna familjehem har rekryterats under perioden januari till maj 2018.

Besparing i form av uteblivna kostnader **2 mnkr.**

Återrapport 1 Nämnd180905	För 2 barn har familjehemsvården avslutats vilket motsvarar 0,21 mkr	0,21 mkr
Återrapport 2 Nämnd 181010	Uteblivna kostnader 0,6 mkr då 5 barn placerats i egna nya rekryterade familjehem istället för konsulentstödda under sommaren.	0,6 mkr
Återrapport 3 Nämnd 181107	Uteblivna kostnader 0,07 mkr då 1 barn placeras i eget nytt rekryterat familjehem istället för konsulentstött under oktober samt omförhandling av dygnspris med 2 konsulentstödda familjehem har genomförts.	0,07 mkr
Återrapport 4 Nämnd 181212		

- 2. Vård på hemmaplan** – 8 barn och deras vårdnadshavare får vård och behandling via öppenvårdsenheten.

Besparing i form av uteblivna kostnader **1,9 mnkr.**

Återrapport 1	5 barn har avslutats som fått institutionsvård till en kostnad av	0,727 mkr
----------------------	---	------------------

Nämnd180905	0,727 mnkr	
Återrapport 2 Nämnd 181010	Uteblivna kostnader då en insats institutionsvård har avslutats tidigare än beräknat, 0,175 mkr	0,175 mkr
Återrapport 3 Nämnd 181107	Uteblivna kostnader då en insats institutionsvård har avslutats tidigare än beräknat, 0,1 mkr . Förhoppning om besparing 0,7 mkr om extra återsökning hos migrationsverket beviljas.	0,8 mkr
Återrapport 4 Nämnd 181212		

3. **Tillfälligt kommunbidrag från staten** – Staten utbetalade 1,1 mnkr för 2017 och 0,5 mnkr för 2018. Förslag till beslut om ytterligare bidrag med ca 0,5 mnkr för 2018 är lämnat till riksdagen. Dessa pengar hade kunnat täcka en del av underskottet gällande ensamkommande barn och unga. Detta bidrag har Ludvika kommun beslutat att betala ut till Svenska kyrkan.

Besparing för 2018 hade kunnat bli **1 mnkr**.

Återrapport 1 och 2 Nämnd 181010	Enligt Redovisningschef på kommunens ekonomienhet har 600 tkr hittills utbetalats till Svenska kyrkan avseende kvartal 3 och 4 2017 och kvartal 1 och 2 2018. Kommunen har erhållit 2 527 375kr avseende 2017 och 2018. Beslut fattades av kommunstyrelsens ordförande att pengarna för 2017, 1 167 525:- skulle flyttas över till 2018, beslutet verkställdes dock aldrig. Kostnaderna för 2017 har således tagits av 2018 års pengar. Det finns idag 759 000:- kvar av bidraget. Del av dessa medel bör fördelas till Social välfärd och skulle då ge besparing i vår verksamhet. Social välfärd har idag kostnader för målgruppen i och med nya gymnasielagen.	0 kr
--	--	------

Återrapport 3 Nämnd 181107	Inget har i skrivande stund meddelats Social välfärd angående detta bidrag.	0 kr
Återrapport 4 Nämnd 181212		

Summering placeringskostnader barn och unga

Återrapport 1 Nämnd 180905	Uteblivna kostnader 0,937 mkr	0,937mkr
Återrapport 2 Nämnd 181010	Uteblivna kostnader 0,775 mkr Flera nya placeringar enligt både SoL och LVU har gjorts och prognosen för placeringar kan komma att försämrats på årsbasis	Totalt återrapport 1 och 2 1,712 mkr
Återrapport 3 Nämnd 181107	Uteblivna kostnader 0,87 mkr	Totalt återrapport 1, 2 och 3 2,582 mkr
Återrapport 4 Nämnd 181212		

Total besparing inom individ- och familjeomsorgen 2018 med ovanstående åtgärder kan ge en besparing med **10,6 mnkr.**

Summering IFO Totalt

Återrapport 1 Nämnd180905	Uteblivna kostnader/besparingar inom IFO uppgår med ovanstående beräkningar till 1,862 mkr vid	Totalt: 1,862mkr
-------------------------------------	---	-------------------------

	uppföljning per den 15 augusti 2018.	
Återrapport 2 Nämnd 181010	Uteblivna kostnader/besparingar inom IFO uppgår med ovanstående beräkningar till 1,2 mkr vid uppföljning per den 17 september 2018.	Totalt återrapport 1 och 2: 3,062 mnkr
Återrapport 3 Nämnd 181107	Uteblivna kostnader/besparingar inom IFO uppgår med ovanstående beräkningar till 1,47 mkr vid uppföljning per den 16 oktober 2018.	Totalt återrapport 1, 2 och 3: 4,532 mkr
Återrapport 4 Nämnd 181212		

Barbro Forsberg Nystedt
Tf förvaltningschef

Ann-Sofie Andersson
Tf verksamhetschef

2018-10-24

Social- och utbildningsnämndens arbetsutskott

§ 69

Dnr 2018/585 - 75

Sommarprojekt 2018, individ- och familjeomsorgen (IFO)

Arbetsutskottets förslag till beslut

Social- och utbildningsförvaltningen godkänner redovisningen av rapporten.

Beskrivning av ärendet

I enlighet med tidigare beslut i social- och utbildningsnämnden har verksamhet anordnats under perioden den 18 juni–6 juli 2018. Målgruppen har varit ungdomar i åldern 13–16 år som haft kontakt med social välfärd och bedöms befinna sig i riskzon för en ogynnsam utveckling. Syftet har varit att ge dem en strukturerad vardag, social träning och en inblick i arbetslivet, 16 ungdomar deltog och 13 fullföljde. Årets antal deltagare är färre än tidigare då många aktuella ungdomar fått eget sommarjobb.

Personal har varit fältfritidsassistenter och öppenvårdspersonal som under våren har planerat, informerat, motiverat och gett stöd till ungdomarna i att hitta en lämplig praktikplats. Med lite olika former av stöd klarade samtliga ungdomar att hitta sin praktikplats. Det krävs en hel del förarbetstid med projektet för att hitta individuella lösningar gällande val av praktikplats och anpassning av tider.

Projektet har haft positiv inverkan på ungdomarnas utveckling. I år var det 10 flickor och 6 pojkar som deltog. Sedan flera år tillbaka har jämställdhetsperspektivet bevakats, detta har lett till att andelen flickor hela tiden ökat. Under de två senaste åren har det varit en jämn könsfördelning och i år med en större andel flickor än pojkar. Samtliga ungdomar som fullföljde har klarat sina tilldelade arbetsuppgifter även om det ibland krävt viss anpassning. De flesta har fått bra eller utmärkande vitsord, flera ungdomar har fått personliga gåvor för sin prestation.

Projektet avslutades med en uppskattad heldag med olika aktiviteter. Deltagare har under projektet hela processen från tidig vår till avslutsdagen växt och utvecklats på ett berörande sätt. Kostnaderna uppgick till 61 609 kr, en snittkostnad på ca 4 700 kr per deltagande ungdom. Deras flitpeng har varit 35 kr i timmen. Kontakten mellan personalen i projektet, ungdomar, praktikhandledare och IFO personal har fungerat bra.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse från förvaltningen daterad den 17 oktober 2018.
2. Slutrapport sommarprojekt 2018.

Beslut skickas till

Social- och utbildningsnämnden

Social- och utbildningsnämnden

Sommarprojekt 2018, individ- och familjeomsorgen (IFO)

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden godkänner redovisningen av rapporten.

Beskrivning av ärendet

I enlighet med tidigare beslut i social- och utbildningsnämnden har verksamhet anordnats under perioden den 18 juni–6 juli 2018. Målgruppen har varit ungdomar i åldern 13–16 år som haft kontakt med social välfärd och bedöms befinna sig i riskzon för en ogynnsam utveckling. Syftet har varit att ge dem en strukturerad vardag, social träning och en inblick i arbetslivet, 16 ungdomar deltog och 13 fullföljde. Årets antal deltagare är färre än tidigare då många aktuella ungdomar fått eget sommarjobb.

Personal har varit fältfritidsassistenter och öppenvårdspersonal som under våren har planerat, informerat, motiverat och gett stöd till ungdomarna i att hitta en lämplig praktikplats. Med lite olika former av stöd klarade samtliga ungdomar att hitta sin praktikplats. Det krävs en hel del förarbetstid med projektet för att hitta individuella lösningar gällande val av praktikplats och anpassning av tider.

Projektet har haft positiv inverkan på ungdomarnas utveckling. I år var det 10 flickor och 6 pojkar som deltog. Sedan flera år tillbaka har jämställdhetsperspektivet bevakats, detta har lett till att andelen flickor hela tiden ökat. Under de två senaste åren har det varit en jämn könsfördelning och i år med en större andel flickor än pojkar. Samtliga ungdomar som fullföljde har klarat sina tilldelade arbetsuppgifter även om det ibland krävt viss anpassning. De flesta har fått bra eller utmärkande vitsord, flera ungdomar har fått personliga gåvor för sin prestation.

Projektet avslutades med en uppskattad heldag med olika aktiviteter. Deltagare har under projektet hela processen från tidig vår till avslutsdagen växt och utvecklats på ett berörande sätt. Kostnaderna uppgick till 61 609 kr, en snittkostnad på ca 4 700 kr per deltagande ungdom. Deras flitpeng har varit 35 kr i timmen. Kontakten mellan personalen i projektet, ungdomar, praktikhandledare och IFO personal har fungerat bra.

Barbro Forsberg Nystedt
Tf förvaltningschef

Ann-Sofie Andersson
Tf verksamhetschef social välfärd

Bilagor

1. Slutrapport sommarprojekt 2018

Slutrapport sommarprojektet 2018

Bakgrund

I enlighet med beslut av social- och utbildningsnämnden har verksamhet anordnats under perioden den 18 juni – 6 juli, d v s 3 veckor direkt i anslutning till skolavslutningen. Sommarprojektet är en verksamhet som inte är lagstadgad. Målgruppen har varit högstadieelever födda 2002-2004. Ungdomarna har eller har haft kontakt med IFO under det senaste året och bedöms befinna sig i riskzon för en ogynnsam utveckling.

Syftet har varit att ge ungdomarna en strukturerad vardag under en begränsad tidsperiod, med möjligheten till social träning och få inblick i en arbetsplats vardag. En av styrkorna med sommarprojektet är att deltagarna får en chans till att lyckas i en ny miljö på en praktikplats som de själva har valt.

Antalet platser som beräknats för årets sommarprojekt var 23 ungdomar. Utav dessa 23 ungdomar var det 16 ungdomar som startade årets sommarprojekt. Utav de ungdomar som inte startade årets sommarprojekt hade nästan alla fått sommarjobb på annat sätt, antingen via kommunen eller via andra kontakter. Av de 16 ungdomar som startade sommarprojektet fullföljde 13 ungdomar. Det var alltså tre ungdomar som hoppade av under projektets gång. Könsfördelningen av de 16 ungdomar som startade var 10 tjejer och 6 killar. I år hade IFO särskilt ansvar för några utav ungdomarna som behövde extra stöttning.

I många fall har undertecknade varit behjälpliga i kontakt och information om sommarprojektet till respektive arbetsplats. En personal på varje arbetsplats har fungerat som handledare för den deltagande ungdomen och vi har försökt att hjälpa till så att de två ska passa så bra som möjligt för varandra. Ungdomarna har själva fått välja att praktisera på arbetsplatsen mellan 4 – 8 timmar per dag. Valmöjligheten att avgöra hur många timmar/dag man vill delta har förr visat sig lyckosam, då fler klarat av att fullfölja projektet. Fältfritidsassistenterna har återkommande besökt och haft telefonkontakt med samtliga arbetsplatser under projektet för att följa upp och lösa eventuella svårigheter som uppkommit. De flesta besöken har dock varit för att hälsa på respektive ungdom.

Under 14 arbetsdagar har ungdomarna vistats på en arbetsplats som praktikanter. Den sista dagen på sommarprojektet ordnades en gruppaktivitet, där vi ägnade oss åt gemensamhetsaktiviteter och samvaro på Säfsen Resort i Fredriksberg

Efter projektets slut har en flitpeng betalats ut i form av 35 kr per timme.

Totalkostnad för sommarprojektet blev i slutändan 61 609 kr. Se sid 4 för närmare beskrivning av kostnaderna.

Genomförande

För många ungdomar har det varit en stor prestation att ordna en praktikplats genom telefonkontakt eller besök på arbetsplatsen. Det som krävs för att kunna ta kontakt med nya människor tar vi ofta för givet att man ska klara av. Men i det här sammanhanget och för flera av ungdomarna är steget att ta kontakt med främmande människor stort.

Vi har som vanligt lagt mycket förberedelsetid under våren för att söka upp ungdomarna på skolorna där vi har motiverat dem att själva tänka till om vilken arbetsplats de ville praktisera på. Vi har stöttat dem i att våga agera utifrån sina egna förutsättningar och vi har sett utveckling hos samtliga ungdomar, exempelvis att komma upp i tid på morgonen, ta ansvar för att anmäla frånvaro, våga prata inför nya människor och att visa glädje och stolthet inför uppgifter som de klarat av. Under årets sommarprojekt har vi i stor utsträckning gjort speciallösningar med framförallt anpassning av tider för den enskilda ungdomen.

Enligt utlåtanden från handledare och iakttagelser från undertecknade har sommarprojektet haft en mycket positiv inverkan på många av ungdomarnas utveckling. Av de 13 ungdomar som fullföljde projektet kan vi notera att:

- Samtliga har klarat tilldelade arbetsuppgifter.
- Alla har fått bra eller utmärkta muntliga vitsord.
- Flera har fått utmärkta skriftliga vitsord om att de gärna får komma tillbaka.
- Flera har fått gåvor från arbetsplatsen då de har varit uppskattade och för arbetsplatsen en tillgång.

Precis som tidigare år har vi träffat många engagerade och positiva handledare ute på arbetsplatserna som verkligen visat intresse för att göra något bra för dessa ungdomar. Detta år har vi haft många bra arbetsplatser, både nya och de som återkommit från tidigare år.

Avslutningsdagen

Upplägget för avslutningsdagen var att vi började dagen med en bilresa från Ludvika till Säfsen. På förmiddagen spelade vi minigolf och hade frågesport som följdes av lunch i restaurangen. Under eftermiddagen fick ungdomarna välja på snowcamp eller promenad. Det var roligt att ge ungdomarna chansen att prova på aktiviteter som vissa aldrig gjort tidigare. Efter en heldag åkte vi bil tillbaka till Ludvika. Vi hade bra väder och humöret var på topp bland deltagarna. Under avslutningsdagen följde även två personal från socialtjänsten med och hjälpte till.

För oss fältfritidsassistenter känns det väldigt bra att dessa ungdomar erbjuds en heldag med nya miljöer, god mat och fika, roliga aktiviteter samt uppmärksamheten från oss vuxna efter att de har kämpat på i tre veckor då de flesta ungdomar i deras ålder har sommarlov. Vi tror att ungdomarna var nöjda med avslutningsdagen och kunde gå på sommarlov med känslan av att de klarade av att genomföra sin arbetsinsats i sommarprojektet. Vi upplever att det händer något positivt med både ungdomar och vuxna när man möts under avslutningsdagen.

Synpunkter

Årets sommarprojekt har fortlöpt bra. Men det har dock varit många yttre faktorer att ta hänsyn till kring vissa av ungdomarna. När svårigheter har dykt upp för någon deltagare har vi på olika sätt försökt hitta individuella lösningar. Vi tror att denna flexibilitet i kombination med en god relation till ungdomarna har gjort att vi haft en väldigt liten andel som inte fullföljde. Kontakten mellan fältfritidsassistenterna och ungdomarnas arbetsplatser har överlag varit mycket positiv. Kontakten mellan fältfritidsassistenterna och IFO har fungerat mycket bra. Som tidigare nämnts hade IFO extra ansvar för några ungdomar och detta underlättade för fältfritidsassistenterna som kunde lägga mera tid på de andra ungdomarna som var med i projektet.

Det har gått bra att ta hand om ungdomarna i årets sommarprojekt. Vi har hunnit med att besöka samtliga ungdomar flera gånger och löst de problem som uppkommit. Förarbetet som vi har gjort sedan mars och löpande under våren är grundläggande för att det ska bli bra. Vi tycker det är viktigt att både innan och under sommarprojektet ge ungdomarna beröm när det går bra, men även stöttning när de behöver det.

Slutord

Avslutningsvis vill vi poängtera att vi verkligen ser hur dessa ungdomar som är med i sommarprojektet växer med att få ansvar, göra det de är bra på, få uppskattning, våga och kunna lyckas samt få belöning för det. Detta är extra viktigt för ungdomar som på ett eller annat sätt kan ha det svårt ibland. De har genom sitt deltagande i sommarprojektet visat mycket goda resultat och vi har blivit berörda på ett positivt sätt av att se de framsteg som de gjort och hur de har växt med sin uppgift. Sommarprojektet betyder mycket och gör en positiv skillnad för dem som har möjlighet att delta.

Kostnader Sommarprojektet 2018**Löner**

Sammanlagd tid som samtliga deltagare arbetat: 1 554 timmar

Sammanlagd lönekostnad (35 kr/timme): 54 390 kr

Övriga kostnader (inkl moms)

Snowcamp: 4000 kr

Mat och minigolf i Säfsen: 2835 kr

Fika till avslutningsdagen: 384 kr

Sammanlagt övriga kostnader: 7 219 kr

Totalsumma sommarprojektet 2018: 61 609 kr

Christian Porshage
Fältfritidsassistent

Mikael Johansson
Fältfritidsassistent

Social välfärd
Monika Ehrin,
monika.ehrin@ludvika.se

Social- och utbildningsnämnden

Avvikelser Social välfärd - rapport

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden godkänner redovisningen i rapporten

Sammanfattning

Rapporten visar rapporterade avvikelser som inkommit inom Social välfärd under perioden 1 – 31 oktober 2018, vilket är 14 stycken. En omedelbar anmälan enligt Lex Sarah har upprättats sedan det framkommit att ett flertal utredningar avslutats och påbörjats på nytt i direkt anslutning till varandra, vilket inte är förenat med korrekt handläggning. Ett par avvikelser visar att ansökningar om bistånd behandlats på felaktigt sätt och enhetschef har samtalat med ansvarig socialsekreterare gällande bristen. En avvikelserapport bedöms ha inneburit betydande konsekvenser för den enskilde och avser att förvaltningen till följd av brister i kommunikationsöverföring missat att göra en polisanmälan gällande att barn misstänks ha varit utsatta för våld. Planerade åtgärder för att missförhållandet inte ska uppstå igen är att tydliga rutiner ska upprättas gällande hur ärenden som handläggs av annan personal än ordinarie socialsekreterare ska genomföras samt hur ansvaret i dessa fall ska fördelas.

Beskrivning av ärendet

Socialstyrelsen författningssamling SOSFS 2011:9, Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, ställer krav på att den som bedriver socialtjänst ska utreda de avvikelser som inkommer gällande verksamheten. Inkomna rapporter ska sammanställas och analyseras för att den som bedriver socialtjänst ska kunna se mönster eller trender som indikerar brister i verksamheten. På grundval av resultatet ska nödvändiga åtgärder vidtas för att säkra verksamhetens kvalitet. Uppföljning och analys av upprättade avvikelserapporter inom Social välfärd delges social- och utbildningsnämnden månatligen samt i kvalitetsberättelsen.

Denna rapport avser oktober månad 2018, och under denna period har 14 avvikelserapporter inkommit till verksamhetsutvecklaren.

En rapport visar att den lagstadgade tiden för barn- och ungdomsutredningar överskrids. Missförhållandet att utredningarna drar över tiden har uppmärksammats under hela året och de åtgärder som beskrivits i samband med Lex Sarah-anmälan och –utredning hösten 2017 har inte gett tillfredsställande effekt. Detta tillsammans med en ny typ av avvikelse som

uppmärksammats i fem fall, att utredningar avslutas och påbörjas på nytt i direkt anslutning till varandra, har lett till att social- och utbildningsnämndens ordförande fattat beslut att omedelbart anmäla missförhållandet enligt Lex Sarah. Den Lex Sarahutredning som är inledd kommer belysa orsakerna till missförhållandet och vilka åtgärder som är nödvändiga för att komma tillrätta med bristerna. Utredningen kommer att skickas till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) när den färdigställts och kommer därefter att delges Social- och utbildningsnämnden.

Tre rapporter visar att förhandsbedömningar gällande barn- och unga överskridit den lagstadgade tiden. Anmälningarna härrör till juli och augusti månad. Även detta missförhållande har uppmärksammats tidigare och en Lex Sarahutredning delgavs nämnden i oktober månad. I utredningen beskrevs orsakerna till missförhållandet, analys samt vilka åtgärder som vidtagits för att komma tillrätta med bristen. Beslut fattades att inte anmäla missförhållandet till IVO då åtgärderna bedömdes som tillräckliga. Ansvariga för utredningen bedömde också att en ny Lex Sarahutredning behöver göras om fler än enstaka avvikelser uppstår gällande området. Enhetschef ansvarar för att kontinuerlig uppföljning av förhandsbedömningarna genomförs.

Två rapporter visar att viktig information missats i en överföring från en handläggare inom social välfärd till en konsult, som ledde till att en polisanmälan om misstanke att ett syskonpar blivit utsatta för våld från sin pappa aldrig upprättades. Konsekvensen för de enskilda barnen skattas i dessa rapporter som betydande. I detta ärende blev barnen ändå förhörda på Barnhus utifrån att fadern gjorde en polisanmälan med uppgifter om att våld förekom hos modern. Konsekvensen för modern blev en upplevelse att hennes uppgifter inte tagits på allvar utan att det blivit konsekvenser först när fadern gjorde anmälan. Modern är informerad om att förvaltningen brustit i handläggningen. Förvaltningen ska ta fram en tydlig rutin kring hur ärenden som handläggs av annan personal än ordinarie socialsekreterare ska genomföras och hur ansvaret ska fördelas för att undvika att liknande brister uppkommer igen.

En rapport visar att en klients ansökan om kostnad för en faktura inte blivit behandlad. Klienten lämnade in en faktura 180814, den hade då passerat förfalldatum 180713. Fakturan visar sig blivit datumstämplad av receptionen 180719. På en post-it lapp som fästs på fakturan har klientens handläggare skrivit att denna ansökan redan behandlats och att klienten bara får lämna in sin ansökan en gång i månaden. Vid upptäckten kontrollerades klientens journal, och ingen aktualisering för fakturan har registrerats 180719. Klienten informerades om missförhållandet samt att denne skulle beviljas den del av kostnaden som klienten hade rätt till. Enhetschef har samtalat med den aktuella handläggaren om bristen, både utifrån den obehandlade aktualiseringen samt utifrån att klienter har rätt att ansöka fler gånger per månad.

En rapport visar att en inkommen överklagan om avslag på ekonomiskt bistånd inte blivit behandlad. Aktuell handläggare hade gått på semester utan att hantera överklagandet, som enligt lag ska hanteras skyndsamt. När bristen

uppmärksammandes fattades beslut att avslå överklagan och den skickades till Förvaltningsrätten för prövning. Då det skickades fler veckor senare än nödvändigt har dock klienten fått vänta längre tid än nödvändigt på beslut från rätten. I samma ärende upptäckte man även att ett avslagsbeslut saknades på en tidigare ansökan samt att det finns vissa oklarheter gällande motiveringen till det belopp som beviljats för ekonomiskt bistånd. Enhetschef samtalar med aktuell handläggare, som inte riktigt kan komma ihåg hur denne hanterat ärendet.

En rapport har uppmärksammat att en aktanteckning rörande en klient skrivits i en annan persons journal. Ansvarig socialsekreterare meddelades och kunde rätta till misstaget.

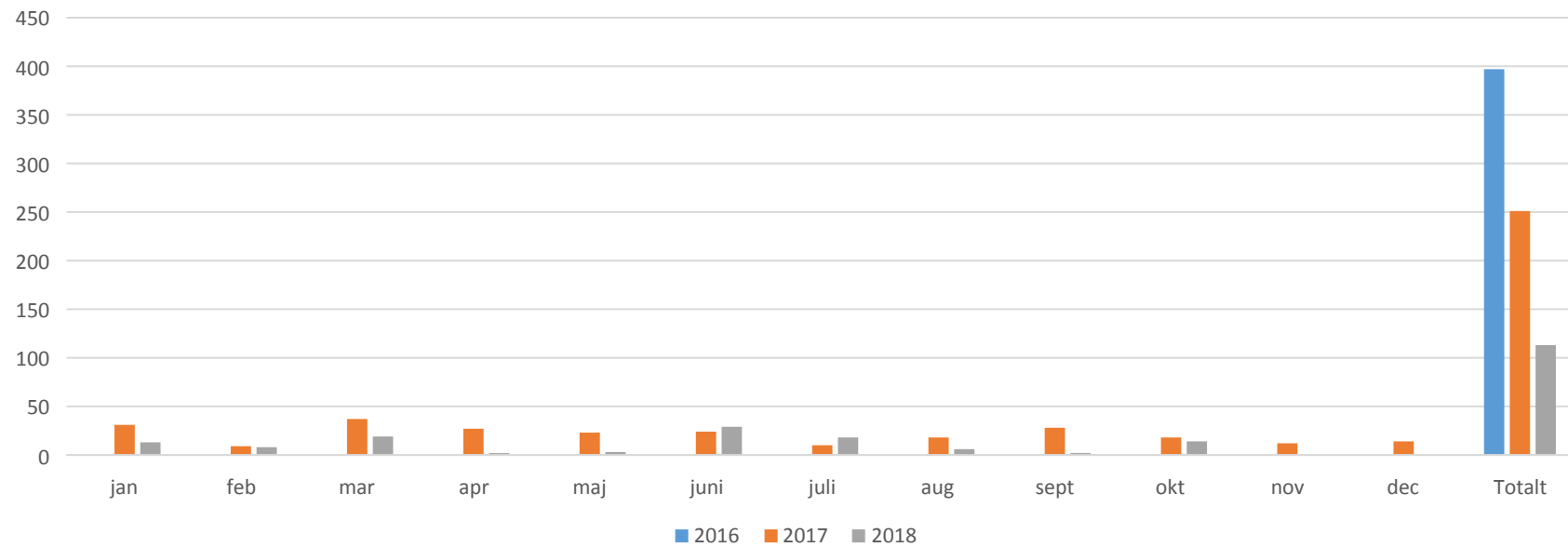
En rapport avser brister utifrån sekretess. I samband med att receptionen hjälpt till att kopiera beställningslappar åt caféet hade ett fax kommit med bland kopiorna. Av faxet framgick uppgifter som omfattas av sekretess. Vidtagna förbättringsåtgärder är att alltid kolla igenom de papper som lämnas ut.

Monika Ehrin
Verksamhetsutvecklare

Bilagor

1. Avvikelser Social välfärd 2016-2018

Avvikelser Social välfärd 2016-2018

Analys och åtgärd utifrån statistik kvartal 3, social välfärd

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden godkänner redovisningen av rapporten.

Sammanfattning

Under tredje kvartalet har kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd minskat med 500 tkr jämfört med kvartal två och ligger nu i nivå med första kvartalet 2018. Det totala antalet hushåll med långvarigt försörjningsstöd har ytterligare ökat under tredje kvartalet 2018. Andelen familjer med bistånd, och framförallt familjer med fler än 6 barn, är fortfarande hög och medför omfattande kostnader.

Kostnaderna för placeringar av vuxna ligger kvar på samma nivå som kvartal två. Ett flertal pågående LVM-placeringar är förklaringen till det nuvarande kostnadsläget.

Antal HVB placeringar har gått ner under tredje kvartalet. Även kostnaderna har minskat, men inte i samma utsträckning. Detta beror på att ungdomar med specifik kostnadskrävande problematik placeras.

Antal barn och ungdomar som är familjehemsplacerade är detta kvartal lika som kvartal två. Arbetet med att minska placeringar i konsulentstödda familjehem fortskrider. Arbetet med att rekrytera egna familjehem är pågående.

Vid öppenvården har stödinsatserna för barn, unga, familjer och vuxna som behöver stöd ökat något under tredje kvartalet.

Beskrivning av ärendet

Ekonomiskt bistånd - analys

Under tredje kvartalet har kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd minskat jämfört med andra kvartalet 2018 och detta med ca 500tkr. Det totala antalet hushåll med långvarigt försörjningsstöd har ökat igen under tredje kvartalet 2018.

För 2018 har vi erhållit siffror från Arbetsförmedlingen om att 270 personer lämnar etableringen under året. Det stora flertalet av dessa har redan lämnat etableringen och många av dem har kommit till stöd- och försörjning.

Vi har totalt fått 170 fler hushåll fram till 180930 jmf. med motsvarande period 2017. Av dem kommer många från etableringen men ett icke obetydligt antal kommer från annat håll. Vi har flera från andra kommuner som lyckats få bostad i främst Fredriksberg men även Grängesberg och andra platser.

Enheten hanterar dessutom ett flertal skyddsplaceringar gällande våldsärenden. Detta kostar mycket personella resurser samt ekonomiska medel.

Prognosen från AF säger att 235 personer kommer att lämna etableringen under 2019. Av dem som lämnar etableringen har det visat sig att ca. hälften inte kvalificerar sig för Aktivitetsstöd varför de blir aktuella för försörjningsstöd.

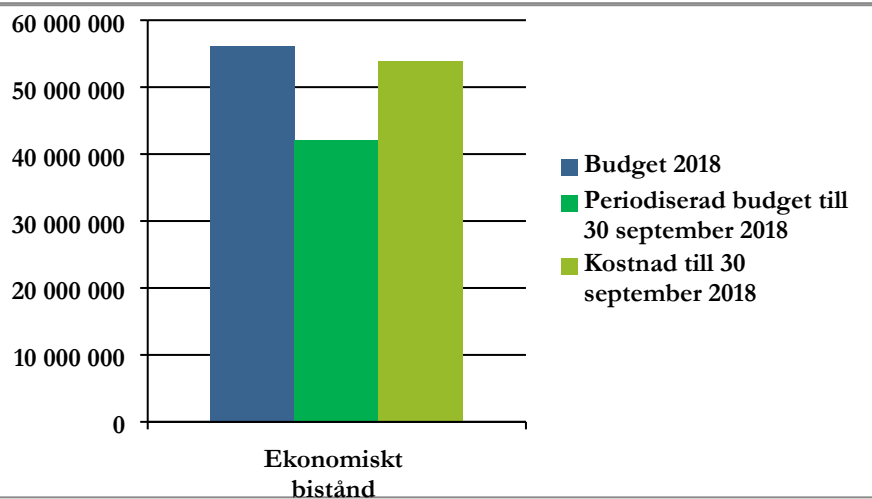
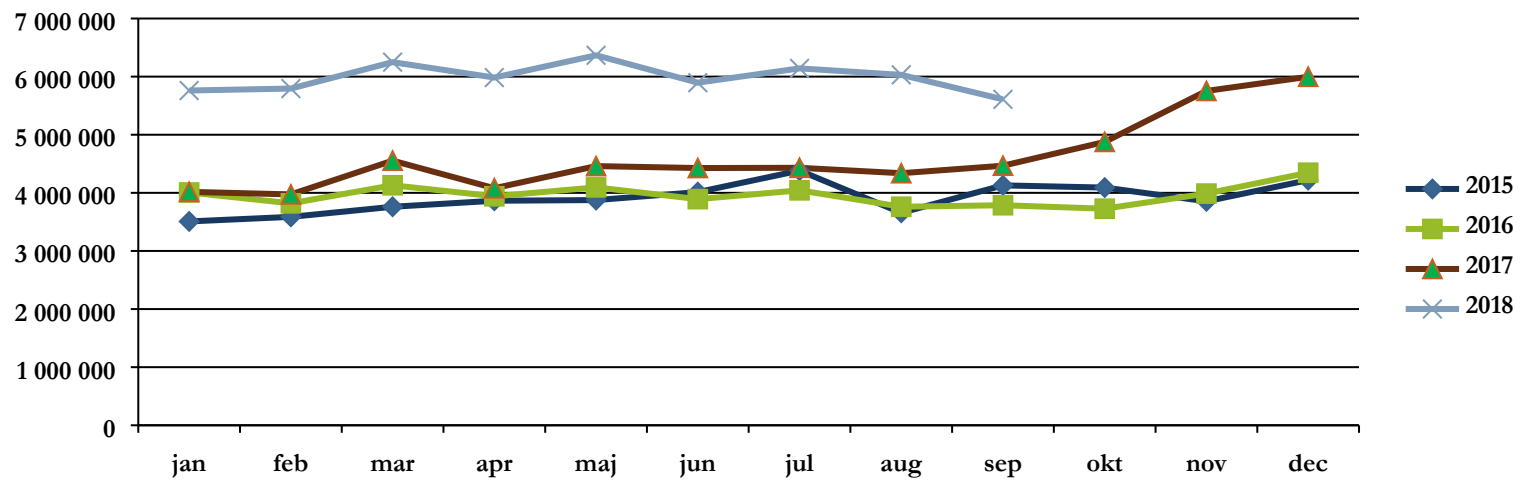
Åtgärder

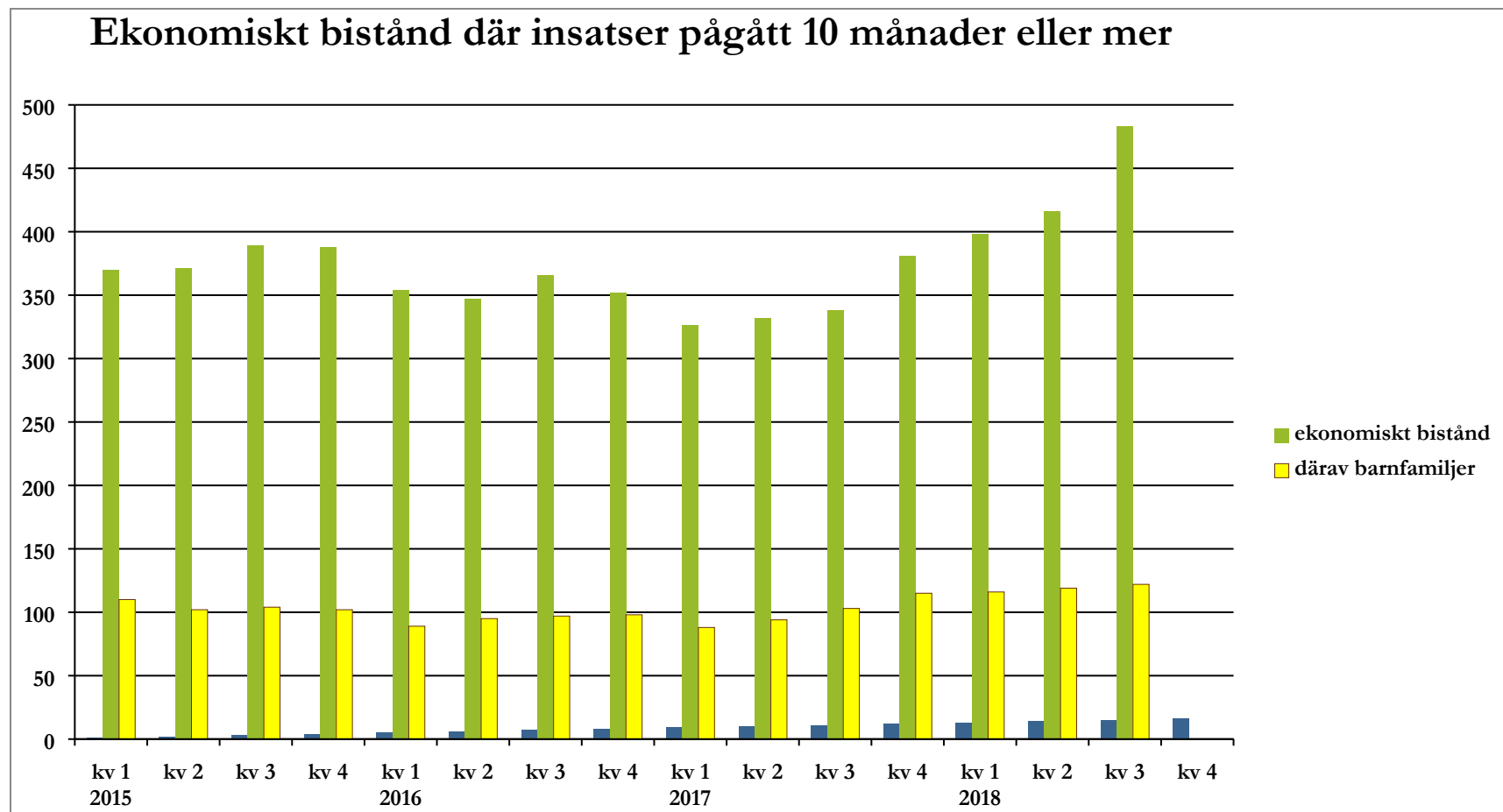
Vi håller på med en omorganisation på enheten där vi syftar till att skapa en stark mottagning. Mottagningen kommer främst att arbeta med dem som står närmare egen försörjning och ska arbeta nära AME och Integration enligt Ludvikamodellen. Den andra personalgruppen kommer att arbeta med dem som står längre från arbetsmarknaden och med rehabiliterande åtgärder.

Det täta samarbetet med AME/Integration kommer förhoppningsvis att resultera i att vi får ut fler individer i olika typer av insatser som i sin tur leder till att individen närmar sig egen försörjning.

Arbetet med Ludvikamodellen har startats och kommer förhoppningsvis börja ge effekt i början av 2019.

Utbetalt ekonomiskt bistånd 2015-2018

HVB vuxna missbruk

Antal personer som omfattas av HVB insatser ligger i paritet med första och andra kvartalet även kostnaderna ligger i nivå med tidigare kvartal. Det pågår ett fortsatt arbete med att identifiera fler hemmaplanslösningar.

HVB barn och unga

Avvecklingen av HVB-hemmet Notgårdshemmet fortgår. Migrationsverkets uppskrivning av ålder fortsätter och ett flertal EKB som fyllt 18 år och som saknar PUT eller TUT har fått lämna HVB-verksamheten.

De som har fått PUT eller TUT kommer att erbjudas plats på stödboende.

Familjehem barn och unga

Antal barn och ungdomar som är familjehemsplacerade under kvartal 3 är jämförbart med tidigare kvartal. Arbetet med att rekrytera egna familjehem är pågående.

Öppenvård barn och unga

Antalet aktuella barn, unga och deras familjer har ökat marginellt jämförbart med föregående kvartal. Barn/unga och deras familjer som vi arbetar med i vår öppenvård upplevs som alltmer komplexa. Vi har ett flertal familjer där ett helt tvärteam bestående av 4-5 personal arbetar med hela familjesystemet, dessa ärenden är omfattande och tidskrävande. Vi har flera familjer där samtalen och arbetet sker genom tolk. I dessa familjer krävs mer tidsresurser för att skapa förändring och ge likvärdig behandling. Arbetet med barn och deras familjer i samverkansformen ”Berguven” är en fortsatt prioriterad grupp där arbetet är både komplext och resurskrävande.

Vi arbetar fortsättningsvis även med de förebyggande öppna insatserna på familjecentralen Vilgott och ungdomsmottagningen. I arbetet med att utveckla gruppverksamheten för barn och deras familjer arbete pågår hela tiden med att hålla BIM grupper, Skilda världar och även få till grupper för barn till närstående med psykisk ohälsa. Gruppverksamhet i alla olika former är en mycket verksam arbetsmodell/metod.

Öppenvård vuxna

Antalet ärenden inom öppenvård vuxna ligger lika med kvartal två. Beroendeteamet har kunnat möta de som haft behov av samtal och stöd både de som har biståndsbeslut och de som vänt sig till oss för servicesamtal. Utöver enskilda samtal bedriver vi både anhöriggrupp och eftervårdsgrupp en gång i veckan. Den 5/11 kommer en motivationsgrupp missbruk att starta den planeras pågå fram till dess primärvårdsgrupp missbruk kan starta. På den öppna beroendemottagningen tar vi emot ca 150 besök i månaden för stödjande samtal gällande beroende och provtagning.

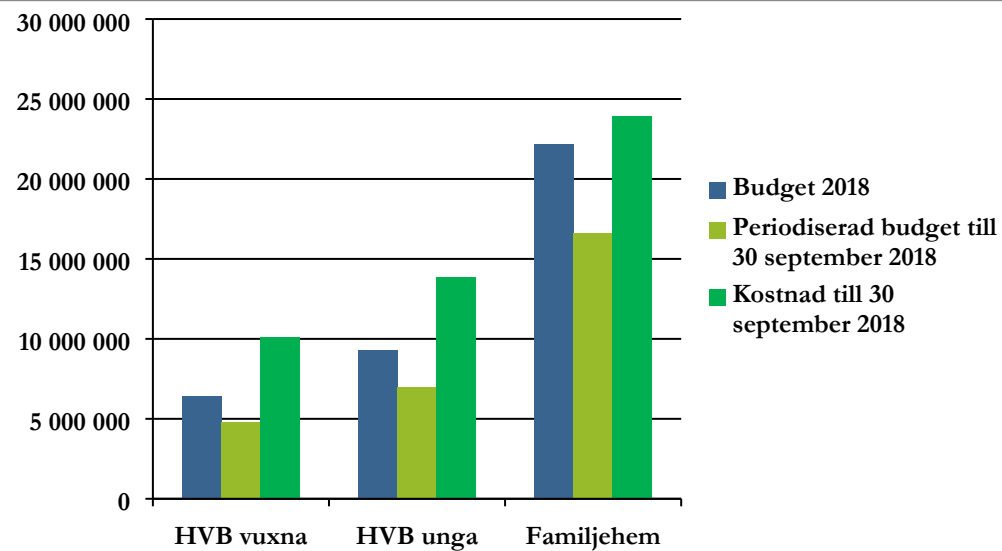
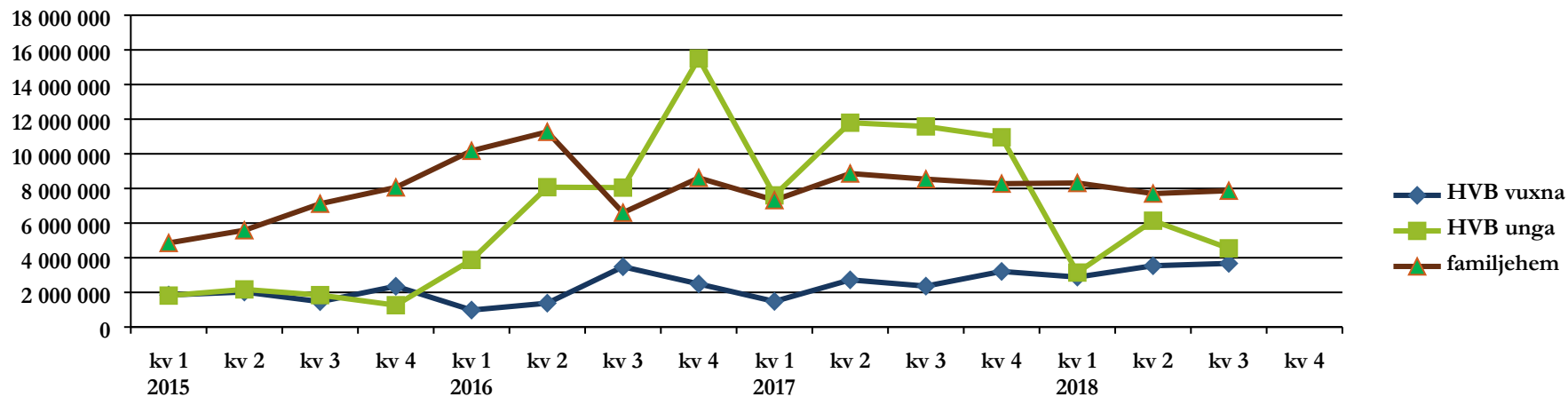
Våld i nära relationer

Arbetet för att sprida kunskap om hur man samtalar om, upptäcker och hanterar våld i nära relationer inom hela Social välfärd pågår. I dagsläget har alla

enheter en eller flera representanter i den arbetsgruppen och det finns en utbildningsplanering för att öka kunskap som ger spridning i hela vår organisation samt samverkan med olika samverkanspartner och frivillighetsorganisationer.

Vi ser även att förfrågningarna om stöd och hjälp via vår våldsmottagning ökar. Under kvartal 3 har vi tagit emot 5 nya vuxna som på något sätt är eller har varit utsatt eller är förövare. Stöd och behandling till de vuxna kan i dag ges som både service och beslutad insats. Gruppverksamheten för våldsutsatta kvinnor pågår. Gällande barn som varit utsatta eller har bevittnat våld sker insatsen alltid med biståndsbeslut, där omfattar arbetet både föräldrar och barn. Gällande detta arbetar vi med utveckling av flera arbetsmetoder och deltar i utbildning under hösten 2018.

Kostnader HVB och familjehem 2015-2018

Ann-Sofie Andersson
Tf verksamhetschef social välfärd

Social- och utbildningsnämnden

Rapport gällande domar kvartal 3 2018, Social välfärd

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden godkänner redovisningen i rapporten.

Beskrivning av ärendet

Rapporten visar att Social välfärd haft fyra beslut om bistånd enl. 4 kap. 1 § SoL som överklagats och avgjorts i domstol under perioden 1 juli – 30 sept 2018. I ett av dessa fall har domstolen avskrivit det överklagade beslutet då klienten återtagit sin överklagan. I resterande tre fall har domstolen avslagit klientens överklagan.

Antal överklagade beslut om bistånd som avgjorts i domstol	4
Domstol avslår överklagan från klient	3
Domstol bifaller överklagande från klient	0
Domstol upphäver och återförvisar det överklagade beslutet	0
Domstol avskriver det överklagade beslutet	

Monika Ehrin
verksamhetsutvecklare

Beslut skickas till
Verksamhetsutvecklare (ME)
Akten

Social- och utbildningsnämnden

Synpunkter och klagomål kvartal 3 2018 - rapport

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden godkänner redovisningen av rapporten.

Sammanfattning

Socialtjänsten är skyldig att ta emot och utreda klagomål och synpunkter på verksamheten samt vidta nödvändiga åtgärder för att säkra verksamhetens kvalitet. Det tredje kvartalet 2018 har två klagomål inkommit. I ett av klagomålen kunde kritiken behandlas i trepartssamtal, i det andra avböjdes erbjudande om trepartssamtal då den klagande redan var nöjd med den återkoppling som skett. Åtgärder som vidtagits är att berörd handläggare fått svara på kritiken som framförts gällande dennes bemötande samt att innehållet i en utredning till viss del förändrats i enighet med de synpunkter som lämnats.

Beskrivning av ärendet

Socialstyrelsen författningssamling SOSFS 2011:9, Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, ställer krav på att den som bedriver socialtjänst ska ta emot och utreda klagomål och synpunkter på verksamheten. Inkomna klagomål och synpunkter ska sammanställas och analyseras för att den som bedriver socialtjänst ska kunna se mönster eller trender som indikerar brister i verksamheten. På grundval av resultatet ska nödvändiga åtgärder vidtas för att säkra verksamhetens kvalitet. Uppföljning och analys av inkomna synpunkter och klagomål inom Social välfärd är en interkontrollpunkt för 2018 och resultatet delges social- och utbildningsnämnden kvartalsvis samt i kvalitetsberättelsen.

Enligt Social välfärds rutiner för klagomålshanteringen ska den som klagar i första hand erbjudas trepartssamtal med den som klagomålet berör samt med chef, såvida det inte är uppenbart olämpligt

Det andre kvartal 2018 har två klagomål inkommit. Innehållet, analysen och åtgärder presenteras kortfattat.

- Klagomål inkommer i juli avseende kvalitetsområdet personal och kompetens. En förälder klagar på en socialsekreterares bemötande i samband med att den klagande lämnat en orosanmälan. Verksamhetschef för samtal med berörd handläggare om klagomålet. Denne uppger att han/hon vid ett tillfälle rättat föräldern under samtalet samt höjt rösten lite när föräldern inte lyssnat. Verksamhetschef återkopplar därefter till den

klagande. Trepårtssamtal erbjuds med avböjs då den klagande är nöjd över den återkoppling som getts.

- Klagomål inkommer i augusti avseende kvalitetsområde handläggning och dokumentation. Ett föräldrapar klagar på hur en utredning är utformad samt att de fått otydlig information under utredningstiden. Kritiken bemöts i ett trepartssamtal. Både handläggare och enhetschef kan bekräfta kritiken och gör vissa förändringar i den aktuella utredningen utifrån föräldrarnas åsikter och synpunkter då utredningen visat sig vara för ”tunnt” skriven.

Monika Ehrin
Verksamhetsutvecklare

2018-10-24

Social- och utbildningsnämndens arbetsutskott

§ 73

Dnr 2018/584 - 00

Sammanträdesdagar för nämnd och utskott år 2019

Arbetsutskottets förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden fastställer sammanträdesdagarna för år 2019.

Beskrivning av ärendet

Förslag till sammanträdesdagar för social- och utbildningsnämnden och dess utskott. Samtliga dagar är onsdagar.

Ordförande- beredning kl 08.00	Arbetsutskott (Au) kl 13.00	Individutskott (lu) kl 10.00	Nämnd (SUN) kl 14.00
		16 januari	
12 dec 2018	23 januari	6 februari	6 februari
6 februari	20 februari	6 mars	6 mars
6 mars	20 mars	10 april	10 april
10 april	24 april	8 maj	8 maj
8 maj	29 maj	12 juni	12 juni
12 juni	21 augusti	4 september	4 september
4 september	25 september	9 oktober	9 oktober
9 oktober	23 oktober	6 november	6 november
6 november	27 november	11 december	11 december

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse från förvaltningen daterad den 1 oktober 2018.

Beslut skickas till

Social- och utbildningsnämnden

Kansli
Rita Österholm, 0240-861 74
rita.osterholm@ludvika.se

Social- och utbildningsnämnden

Sammanträdesdagar för nämnd och utskott år 2019

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden fastställer sammanträdesdagarna för år 2019.

Beskrivning av ärendet

Förslag till sammanträdesdagar för social- och utbildningsnämnden och dess utskott. Samtliga dagar är onsdagar.

Ordförande- beredning kl 08.00	Arbetsutskott (Au) kl 13.00	Individutskott (lu) kl 10.00	Nämnd (SUN) kl 14.00
		16 januari	
12 dec 2018	23 januari	6 februari	6 februari
6 februari	20 februari	6 mars	6 mars
6 mars	20 mars	10 april	10 april
10 april	24 april	8 maj	8 maj
8 maj	29 maj	12 juni	12 juni
12 juni	21 augusti	4 september	4 september
4 september	25 september	9 oktober	9 oktober
9 oktober	23 oktober	6 november	6 november
6 november	27 november	11 december	11 december

Barbro Forsberg Nystedt
Tf förvaltningschef

Rita Österholm
Förvaltningssekreterare

Beslut skickas till

Ledamöter/ersättare SUN
Förvaltningskansli
Förvaltningens chefsgrupp
Kommunstyrelsens kansli
Skolskjutshandläggare kommunstyrelsens kansli
Publicering kommunens hemsida
Akten

2018-10-24

Social- och utbildningsnämndens arbetsutskott

§ 74

Dnr 2018/95 - 71

Behov av förskoleplatser 2019-2022

Arbetsutskottets förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden uppdrar till förvaltningen att fortsätta arbetet med att tillskapa de 90 ytterligare platser i Ludvika tätort som behövs.

Beskrivning av ärendet

Platsbehov

Ludvika tätort inklusive de närmaste byarna (Gonäs, Håksberg, Sörvik)

Behovet för de närmaste årens vårterminer är, om inga nya platser inrättas:

Våren 2019 saknas det 176 platser

Våren 2020 saknas det 92 platser

Våren 2021 saknas det 97 platser

Våren 2022 saknas det 88 platser

Under år 2019 kommer platserna att utökas med totalt 90 platser i Ludvika tätort inklusive de närmaste byar (Gonäs, Håksberg och Sörvik). Trots detta räcker inte platserna under den närmaste tidsperioden. Förvaltningens arbete med att tillskapa ytterligare 90 platser fortsätter. I före detta Seco Tools lokal planeras för dessa platser men ännu är ej bygglov beviljat.

Övriga orter

I Grängesberg saknas platser varierat under åren.

Saxdalen har platser över.

Sunnansjö saknar i början av tidsperioden men har platser över de senare åren.

Nyhammar har platser över men ännu inte tillräckligt för att avyttra modulen.

Fredriksberg har platser över.

Om inte de platser som finns över fylls, anpassar verksamheten personalstyrkan utifrån antalet barn.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse från förvaltningen daterad den 16 oktober 2018.

Beslut skickas till
Social- och utbildningsnämnden

Social- och utbildningsnämnden

Förskoleplatsbehov 2019-2022

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden uppdrar till förvaltningen att fortsätta arbetet med att tillskapa de 90 ytterligare platser i Ludvika tätort som behövs.

Sammanfattning

Platsbehov

Ludvika tätort inklusive de närmaste byarna (Gonäs, Håksberg, Sörvik)

Behovet för de närmaste årens vårterminer är, om inga nya platser inrättas:

Våren 2019 saknas det 176 platser

Våren 2020 saknas det 92 platser

Våren 2021 saknas det 97 platser

Våren 2022 saknas det 88 platser

Under år 2019 kommer platserna att utökas med totalt 90 platser i Ludvika tätort inklusive de närmaste byar (Gonäs, Håksberg och Sörvik). Trots detta räcker inte platserna under den närmaste tidsperioden. Förvaltningens arbete med att tillskapa ytterligare 90 platser fortsätter. I fd Seco-tools lokal planeras för dessa platser men ännu är ej bygglov beviljat.

Övriga orter

I Grängesberg saknas platser varierat under åren.

Saxdalen har platser över.

Sunnansjö saknar i början av tidsperioden men har platser över de senare åren.

Nyhammar har platser över men ännu inte tillräckligt för att avyttra modulen.

Fredriksberg har platser över.

Om inte de platser som finns över fylls, anpassar verksamheten personalstyrkan utifrån antalet barn.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige antog i maj 2015 en revidering av styrmodellen som är kommunens ledstjärna för hur vi ska möta framtiden.

"VISION ÅR 2016 - 2024

LUDVIKA ÄR FRAMTIDENS, TILLVÄXTENS OCH MÖJLIGHETERNAS KOMMUN

Strategiska målområden för år 2016-2024 är:

- Barn och unga*
- Arbete och näringsliv*
- Livsmiljö*

Kommunövergripande mål år 2016-2024

Barn och unga

- En av landets bästa skolkommuner*
- En bra kommun att växa upp i*

Arbete och näringsliv

- En tillväxtkommun*

Livsmiljö

- En bra kommun att leva i*
- En miljövänlig kommun*

Kommunfullmäktige fastslog även ett antal tidsatta resultatmål som nämnderna ska jobba utifrån.

En strategisk del för att uppfylla kommunfullmäktiges vision och mål är att ha god kvalitet på förskolan och god tillgång på förskoleplatser. Det är viktigt både för de som redan bor och lever i Ludvika kommun men är även en bedömningsgrund för att människor ska vara intresserade av att flytta till Ludvika.

Födelsetalen har under senaste åren ökat markant

Under de senaste åren har födelsetalet per år varierat, men med en stadigt ökat antal jämfört med åren mellan 2009-2017.

Tabell 1¹

2009	275 barn
2010	287 barn
2015	348 barn
2016	348 barn
2017	345 barn

1/1--30/9 2017 föddes 277 barn. Samma tid i år, 2018, har det fötts 226 barn, vilket indikerar på en minskning för 2018.

¹ Siffrorna hämtade ur Pro Capita 20180830

Hittills har barnantalet, när en ny rapport presenterats, sedan 2010 visat en stadig ökning eller samma nivå som tidigare år. Denna rapport verkar bryta trenden.

Asylsökande personer är inte med i prognoserna. Efter Migrationsverkets avveckling av samtliga asylboenden i kommunen är antalet asylsökande barn inskrivna i förskolans verksamhet cirka 5 barn per år. Redovisade siffror visar folkbokförda barn i kommunen.

Varje år under våren är behovet av platser som störst. Förvaltningen erbjuder plats i hela kommunen om plats saknas på de ställen man sökt plats.

Utbyggnad av förskoleplatser de senaste åren

Antal barn med förskoleplats eller pedagogisk omsorg

I april 2005 hade 1031 barn förskoleplats².

I april 2014 hade 1225 barn förskoleplats³.

I april 2015 hade 1316 barn förskoleplats⁴.

I april 2016 hade 1366 barn förskoleplats⁵.

I april 2018 hade 1536 barn förskoleplats⁶.

Aktuell kö per den 14 februari 2018 var 165 barn. Tyvärr kunde inte förvaltningen erbjuda platser i tillräckligt hög utsträckning, endast ett fåtal platser fanns att tillgå. Därmed uppfyllde inte kommunen till lagkravet på förskoleplats inom 4 månader. Projektering för ytterligare platser pågick dock för fullt.

---

² Siffror tagna ur Pro Capita 20120808

³ Siffror tagna ur Pro Capita 20140430

⁴ Siffror tagna ur Pro Capita 20151229

⁵ Siffror tagna ur Pro Capita 20160415

⁶ Siffror tagna ur Pro Capita 20180416

Nedanstående matris visar de senaste årens utbyggnad av förskoleavdelningar i kommunen

År	Antal avdelningar	Enhet
2010	1	Östansbo
2011	1	Stallbacken
2012-15	(3 temporära)	Lingongården, Björkvägen
2012	1	Högberget
2013	2	Lärkan
2014	1 1 3	Pluto Nyhammar Lorensberga modul (temporär)
2015	6	Solsidan (dit flyttade Lingongården Björkvägen och Lor modul)
2016	1 4 2 1 1	Sunnansjö Lorensberga modul (temporär) Freden Björkås Gonäs Fredriksberg
2017	2 2 2 2 -1	Björkås Nyhammar Skogsläntan Freden Fredriksberg avd 3 stängdes Lorensberga modul (temporär)
2018	-1 1	Lorensberga modul (temporär) Skogsläntan <i>(Lorensbergamodul ska flyttas till Båret i Etapp 1 och har endast 2 avd.)</i>

Lingongården och Björkvägens temporära förskolor flyttades till Solsidans förskola när den öppnades, liksom den verksamhet som då fanns i Lorensbergamodulen.

Lorensbergamodulen har sedan fått vara den extra förskola som förvaltningen avsett att avveckla men som fått ha fortsatt förskoleverksamhet. Planeringen är nu att den verksamheten flyttas till ny permanent förskola Båret (fd dagcenter) i januari 2019. Dock är det en minskning av platser tills hela Båret ska stå klar till hösten 2019. Lorensbergaskolan tar över modulen då de behöver dessa lokaler inför elevökning.

Beräknat platsbehov under de närmaste åren

Med stöd av nedanstående statistik har social- och utbildningsförvaltningen sammanställt platsbehov för 2019-2022 med ett beräknat snitt på födelse-talen de senaste fem åren. Av antalet födda används SCB-statistik för kommunen att 85 % av födda barn i Ludvika går i förskola.

Beräknat platsbehov våren 2019	Antal födda (2013- 2018 ⁷)	Platsbehov 85% av 1-5 år	Antal platser	Saknas eller för många platser
Ludvika kommun total	1998	1701	1516	-182
Marnäs (Bis/Hill/Skogsgl)	322	274	203	-71
Vasa (Sten/Plu/Freden/Mag)	340	289	214	-75
Lorens (Öst/LaG/Lär/Lyc/Sol/Bäret)	363	309	321	12
Jun/Knu (Jun/Knu/Hög/ped oms)	183	156	159	3
Håksberg	71	60	58	-2
Sörvik	97	82	60	-22
Gonäs	85	72	51	-21
Grängesberg	262	223	209	-14
Saxdalen	47	40	42	2
Sunnansjö	63	54	50	-4
Nyhammar	125	106	115	9
Fredriksberg	40	34	34	0

Denna tabell för våren år 2019 visar antalet platser inklusive Skogsgläntans tredje avdelning och att Lorensbergamodulen med 2 avdelningar flyttas till Bäret. Inga andra nya platser blir färdigställda.

Då saknas 176 platser i Ludvika tätort inklusive de närmaste byarna (Gonäs, Håksberg, Sörvik).

Grängesberg och Sunnansjö saknar platser.

Nyhammar och Fredriksberg anpassar personalstyrkan utifrån behovet.

⁷ Prognoserna i samtliga tabeller är beräknade utifrån faktiskt födda barn, (se nedan) tom 2018-09-30, sedan läggs ett snitt, per geografiskt område, för de senaste fem årens födda barn.

Beräknat platsbehov våren 2020	Antal födda (2014-2019*)	Platsbehov 85% av 1-5 år	Antal platser	Saknas eller för många platser
Ludvika kommun total	2010	1709	1601	-110
Marnäs (Bis/Hill/Skogsgl)	329	280	233	-47
Vasa (Sten/Plu/Freden/Mag)	341	290	214	-76
Lorens (Öst/LaG/Lär/Lyc/Sol/Bäret)	370	315	366	52
Jun/Knu (Jun/Knu/Hög/ped oms)	176	150	159	9
Håksberg	72	61	58	-3
Sörvik	97	82	60	-22
Gonäs	86	73	66	-7
Grängesberg	265	225	209	-16
Saxdalen	50	43	43	0
Sunnansjö	63	54	50	-4
Nyhammar	118	100	105	5
Fredriksberg	43	37	37	0

Denna tabell för våren år 2020 visar antalet platser inklusive utökning på:
Skogsglantan 30 nya platser, Bäret 45 nya platser och Gonäs 15 nya platser.

Då saknas 92 platser i Ludvika tätort inklusive de närmaste byarna.

Grängesberg och Sunnansjö saknar platser.

Nyhammar och Fredriksberg anpassar personalstyrkan efter behovet.

Beräknat platsbehov	Antal födda	Platsbehov	Antal	Saknas eller
----------------------------	-------------	------------	-------	--------------

våren 2021	(2015-2020*)	85% av 1-5 år	platser	för många platser
Ludvika kommun total	2009	1708	1601	-60
Marnäs (Bis/Hill/Skogsgl)	327	278	233	-39
Vasa (Sten/Plu/Freden/Mag)	337	286	214	-70
Lorens (Öst/LaG/Lär/Lyc/Sol/Bäret)	370	315	411	97
Jun/Knu (Jun/Knu/Hög/ped oms)	185	157	159	2
Håksberg	72	61	58	-2
Sörvik	103	88	60	-32
Gonäs	83	71	66	-5
Grängesberg	272	231	209	-22
Saxdalen	42	36	42	6
Sunnansjö	52	44	50	6
Nyhammar	122	104	105	1
Fredriksberg	44	37	37	0

Denna tabell för våren år 2021 visar en liten minskning av antalet platser, det beror på Fredriksberg som anpassar personalstyrkan efter platsbehovet.

Det saknas 97 platser i Ludvika tätort inklusive de närmaste byarna.

Grängesberg saknar platser.

Saxdalen, Nyhammar och Fredriksberg anpassar personalstyrkan efter behovet.

Beräknat platsbehov våren 2022	Antal födda (2016-2021*)	Platsbehov 85% av 1-5 år	Antal platser	Saknas eller för många platser
Ludvika kommun total	1979	1682	1602	-82
Marnäs (Bis/Hill/Skogsgl)	333	283	233	-50
Vasa (Sten/Plu/Freden/Mag)	334	284	214	-70
Lorens (Öst/LaG/Lär/Lyc/Sol/Bäret)	371	315	366	51
Jun/Knu (Jun/Knu/Hög/ped oms)	181	154	159	5
Håksberg	69	59	58	-1
Sörvik	93	79	60	-19
Gonäs	85	72	68	-4
Grängesberg	265	225	209	-16
Saxdalen	40	34	42	8
Sunnansjö	49	42	50	8
Nyhammar	114	97	105	8
Fredriksberg	45	38	38	0

Denna tabell för våren år 2022 visar en minskning av det totala platsbehovet och

Det saknas 88 platser i Ludvika tätort inklusive de närmaste byarna.

Grängesberg saknar platser.

Saxdalen, Sunnansjö, Nyhammar och Fredriksberg anpassar personalstyrkan efter behovet.

Förvaltningens arbete att tillskapa ytterligare 90 platser i Ludvika tätort inklusive de närmaste byarna fortsätter. I fd Seco-tools lokal har planerats för dessa platser men ännu är ej bygglov beviljat och ärendet är överklagat.

Barbro Forsberg Nystedt
Tf förvaltningschef

Yttrande över motionen Mer idrott och rörelse i skolan

Arbetsutskottets förslag till beslut

Kommunfullmäktige anser att förslaget är tillgodosett då det som föreslås i motionen är utfört eller håller på att utföras.

Beskrivning av ärendet

Miljöpartiets Åsa Wikberg inkom i augusti 2018 med en motion till Ludvika kommunfullmäktige rörande mer idrott och rörelse i skolan.

Miljöpartiet vill öka inslagen av idrott och rörelse i skolan för att det kan antas medföra bättre skolresultat, bättre självkänsla, ökad stresstålighet och bättre mående.

Miljöpartiet vill att kommunen ska ha målsättningen att det ska finnas idrott på schemat för varje dag, men att det kan få ske som en gradvis ökning då det skulle innebära en stor förändring för verksamheten.

Miljöpartiet yrkar att Social- och utbildningsförvaltningen ska ges uppdraget att ta fram en strategi för att införa mer idrott och rörelse i skolan.

Social- och utbildningsförvaltningen ser diverse svårigheter med att tillgodose Miljöpartiets målsättning. Hindren är framför allt knutna till tidsaspekter och tillgång till lokaler, men även kompetensbrist och prioriteringar rörande vilka satsningar som behöver göras för att få höga skolresultat.

Förvaltningen ser även möjligheter och pekar på framför allt ett gott exempel som redan finns på en av skolorna. Förvaltningen informerar även om att en skollagsändring som gäller från hösten 2019 till viss del ligger helt i linje med Miljöpartiets målsättning.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse från förvaltningen daterad den 16 oktober 2018.

Beslut skickas till

Social- och utbildningsnämnden

Yttrande över motionen Mer idrott och rörelse i skolan

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige anser att förslaget är tillgodosett då det som föreslås i motionen är utfört eller håller på att utföras.

Sammanfattning

Miljöpartiets Åsa Wikberg inkom i augusti 2018 med en motion till Ludvika kommunfullmäktige rörande mer idrott och rörelse i skolan.

Miljöpartiet vill öka inslagen av idrott och rörelse i skolan för att det kan antas medföra bättre skolresultat, bättre självkänsla, ökad stresstålighet och bättre mående.

Miljöpartiet vill att kommunen ska ha målsättningen att det ska finnas idrott på schemat för varje dag, men att det kan få ske som en gradvis ökning då det skulle innebära en stor förändring för verksamheten.

Miljöpartiet yrkar att Social- och utbildningsförvaltningen ska ges uppdraget att ta fram en strategi för att införa mer idrott och rörelse i skolan.

Social- och utbildningsförvaltningen ser diverse svårigheter med att tillgodose Miljöpartiets målsättning. Hindren är framför allt knutna till tidsaspekter och tillgång till lokaler, men även kompetensbrist och prioriteringar rörande vilka satsningar som behöver göras för att få höga skolresultat.

Förvaltningen ser även möjligheter och pekar på framför allt ett gott exempel som redan finns på en av skolorna. Förvaltningen informerar även om att en skollagsändring som gäller från hösten 2019 till viss del ligger helt i linje med Miljöpartiets målsättning.

Beskrivning av ärendet

Sammanfattning av motionens utgångspunkter och målsättning

Miljöpartiets Åsa Wikberg inkom i augusti 2018 med en motion till Ludvika kommunfullmäktige rörande mer idrott och rörelse i skolan.

Miljöpartiet vill öka inslagen av idrott och rörelse i skolan utifrån föreställningen att regelbunden fysisk aktivitet ”ökar barns intellektuella förmåga och stärker deras motorik”. Vidare anses motion och rörelse få positiva effekter på barns självkänsla, samt göra så att de blir bättre rustade för att klara stressade situationer.

Miljöpartiet menar även att meritvärdena (för i synnerhet pojkar) kan antas öka om mer idrott och rörelse finns på schemat, samt att psykisk ohälsa skulle motverkas.

Miljöpartiet vill att kommunen ska ha målsättningen att det ska finnas idrott på schemat varje dag, men att det kan få ske som en gradvis ökning då det skulle innebära en stor förändring för verksamheten.

Miljöpartiet yrkar att Social- och utbildningsförvaltningen ska ges uppdraget att ta fram en strategi för att införa mer idrott och rörelse i skolan.

Förvaltningens bedömning

Utgångspunkter för undervisningstiden

Social- och utbildningsförvaltningens skolverksamheter utformas i linje med Skollagen 2010:800. I detta ligger att besluta om en fördelning av de lagstadgade undervisningsämnenas tidsmässiga fördelning över årskurs 1 till 9.

Historiskt sett har den nationella timplanen varit löst hållen in sin utformning och lämnat ett stort utrymme för kommunerna att fördela tiden olika mellan olika årskurser och stadier. Från och med hösten 2018 har dock Skollagen ändrats så att timplanen nu är stadiindelad. Till denna ökade detaljstyrning ska även tilläggas beslut om att utöka timplanen i matematik för årskurs 4-6 utan att någon övrig tid togs bort, samt att timplanen för moderna språk (franska, tyska och spanska) detaljstyrts så att den måste påbörjas i årskurs 6. Nu för tiden är det således i stora drag givet huvudmännen hur mycket till respektive ämne som måste anordnas i respektive stadie.

Tänkbara svårigheter med införandet av förslaget

Med det rådande statliga upplägget på timplanen är det svårt att göra så omvälvande förändringar i den kommunala tillämpningen av timplanen. Förvisso finns ett utrymme att göra lokala justeringar inom timplanen för att skapa profiler på olika skolor. Det innebär en liten öppning för att justera undervisningstiden i olika ämnen. Förvaltningen vill betona att verksamhetsutveckling av olika slag ligger tjänstemännen varmt om hjärtat, men ser samtidigt att en lösning i linje med motionens mål möter hinder av olika slag.

I dagsläget är lektionerna i idrott och hälsa 40-60 minuter långa för eleverna i årskurs 1-9. De ligger utlagda på två dagar i veckan. Om förvaltningen skulle tillgodose Miljöpartiets önskemål och lägga in ytterligare tre pass i veckan så att det är lektioner varje dag kan man tänka att det är ca 120 minuter mer för varje klass. Det kommer att vara svårt att organisera en sådan lösning.

För det första är idrottshallarna på de stora skolenheterna redan i dagsläget hårt belagda under skoldagen. Förvisso skulle en utökning med tre lektioner ytterligare per vecka kunna innebära att fler lektioner genomfördes utomhus, men det är sannolikt att behovet av inomhuslektioner också ökar. Även en liten ökad belastning på idrottshallarna är svår att genomföra.

För det andra kommer en lösning enligt Miljöpartiets förslag innebära att behovet av lärare som håller i idrottspass eller rörelsepass ökar. Förvaltningen

ser det som möjligt att internutbilda personal för att hålla i idrotts- eller rörelsepass, men samtidigt finns redan brist på lärare inom många olika ämneskompetenser vilket gör att förslaget riskerar att ställas mot arbetsuppgifter som är angelägna inom andra delar av verksamheten. T.ex. undervisning i andra skolämnen.

En tredje försvårande omständighet är att den tid som behöver frigöras måste tas från andra ämnen eller läggas till vid sidan om timplanen. Att lägga till tiden vid sidan om ordinarie timplan innebär att skollagen förlängs, vilket blir svårt utifrån ett skolskjutsperspektiv.

Den sista och fjärde försvårande omständigheten är att andra ämnen skulle behöva släppa tid till idrotts- eller rörelsepass. Förvisso har förvaltningen identifierat delar av ämnet idrott- och hälsa som prioriterade arbetsområden, men det finns även prioriterade arbetsområden inom många andra ämnen.

Möjligheter

Förvaltningen är dock positiv till att inom ramen för skoldagen införa ökad rörlighet på olika sätt. Här har redan ett arbete påbörjats på en av kommunens större skolenheter - Lorensbergskolan. Där har eleverna pulspass på schemat 30 minuter i veckan. Dessutom kan eleverna vara med på extra pulspass om 30 minuter varje morgon innan skolan börjar. Idrottslärarna arrangerar detta inom ramen för sin anställning som lärare i Ludvika kommun. Lorensbergskolan ses som ett gott exempel på att aktiviteter går att arrangera som bidrar till ökad rörlighet utan att timplanen eller skoldagen i övrigt påverkas.

Vid sidan om detta positiva exempel har även Skollagen ändrats så att tiden för idrott och hälsa ökar i årskurs 6 till 9 från och med starten av höstterminen 2019. Förändringen av timplanen innebär att motsvarande tid som läggs till för "idrott och hälsa" tas bort från ämnet "elevens val". Förändringen innebär ca 30 minuter mer tid idrott och hälsa i årskurs 6, samt ca 45 minuter mer tid i årskurs 7, 8 och 9.

Under läsåret 2018/2019 pågår ett arbete med att säkerställa så att skolorna kan leva upp till de nya kraven i Skollagen utifrån ökat behov av idrottshallar, samt personal. Förvaltningen avser som vanligt att följa skollagen.

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsförvaltningens rekommendation är att Kommunfullmäktige anser att yrkan i motionen redan är tillgodosedd. Detta med anledning av att den kommande förändringen av Skollagen ligger i linje med motionen, samt att det finns exempel på skolverksamheter som redan arbetar med ökad rörlighet under skoldagen.

Istället för att införa ytterligare kommunala strategier önskar förvaltningen i dagsläget arbeta med att leva upp till de nya krav som från och med hösten 2019 ställs i timplanen rörande mängden idrott och hälsa.

Vidare avser förvaltningen att fortsätta arbetet med att skapa rörelseökande verksamhetsinslag likt exemplet på Lorensbergskolan. Detta arbete sker

genom såväl samarbete i kommunens nätverk för idrottslärare som samarbete mellan rektorerna i rektorsgruppen.

Barbro Forsberg Nystedt
Tf förvaltningschef

Jonas Fors
Verksamhetschef

Motion till Ludvika kommunfullmäktige

LUDVIKA KOMMUN Kommunstyrelsen/Kansliet	
2018 -08- 2 2	
Diariernr	Diarietplanbeteckn

miljöpartiet
de gröna

Mer idrott och rörelse i skolan

Regelbunden fysisk aktivitet ökar barns intellektuella förmåga och stärker deras motorik. Motion och rörelse påverkar också barnens självkänsla positivt och gör dem mer rustade att klara av stressiga situationer.

Idag är skolresultat en jämställdhetsfråga, då flickor generellt sett får högre betyg än pojkar. Forskning visar att pojkars betyg kan främjas av fysisk aktivitet och därför kan mer idrott och rörelse vara ett sätt att stimulera högre skolresultat för pojkar. Samtidigt drabbas fler flickor än pojkar av psykisk ohälsa och under de senaste 25 åren har den psykiska ohälsan hos unga kvinnor eskalerat. Forskning visar att det går att minska risken för att drabbas av depression genom att hålla sig fysiskt aktiv, och att det finns ett tydligt samband mellan fysisk aktivitet och mental hälsa. Därför är det viktigt att utreda möjligheterna till mer motion i skolan.

En ytterligare aspekt är folkhälsa, där Dalarna har en relativt hög andel invånare med folkhälsoproblematik. Det är viktigt att tidigt lägga grunden för en sund livsstil, där daglig rörelse i skolan kan gynna våra barn även i framtiden.

Därför vill Miljöpartiet i Ludvika öka inslagen av idrott och rörelse i skolan. En målsättning är dagliga idrottslektioner, men då det kan innebära en stor förändring för verksamheten kan man tänka sig en gradvis ökning. Ett alternativ kan vara att man samarbetar med lokala idrotts- eller friluftsföreningar för att öka inslagen av idrott och rörelse i skolan.

Vi yrkar att:

- Social- och utbildningsförvaltningen får i uppdrag att ta fram en strategi för att införa mer idrott och rörelse i skolan.

Åsa Wikberg

Miljöpartiet de gröna i Ludvika

2018-10-24

Social- och utbildningsnämndens arbetsutskott

§ 76

Dnr 2018/520 - 00

Yttrande - Granskning rektors styrning och ledning av grundskola

Arbetsutskottets förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden uppdrar till förvaltningen att vidta åtgärder enligt förvaltningens förslag för att åtgärda de förbättringsområden/brister som påtalas i revisionsrapporten.

Beskrivning av ärendet

PWC har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en granskning inom området ”rektors styrning och ledning av grundskolan.”.

Bedömningen som görs i rapporten är att rektorerna får förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag på ett i allt väsentligt ändamålsenligt sätt. Emellertid finns följande förbättringsområden identifierade:

- Förbättrat stöd i lokal- och fastighetsfrågor.
- Förbättrade processer för att underlätta vid rekryteringsarbete.
- Utveckling av kommunikationen mellan rektor och nämnd.

Revisorerna påtalar även vikten av att fokus även fortsättningsvis måste läggas på rektorernas arbetssituation för att skapa ännu bättre förutsättningar för det pedagogiska ledarskapet.

Revisorerna önskar svar på hur Social- och utbildningsnämnden avser att åtgärda de ovan identifierade bristerna. Nämnden avser att vidta följande åtgärder:

- Översyn av ansvar, processer och kommunikation rörande fastighetsfrågor. Översynens syfte ska vara att stötta rektorerna i fastighetsfrågor, samt att ge dem ännu bättre möjligheter att vara pedagogiska ledare.
- Förbättrade rekryteringsprocesser med stöd av kommunens HR-avdelning
- Fortsatt och förtydligat arbete med kvalitetsdagar för politiker och rektorer, samt kontaktpolitikernätverk. Inrättandet av regelbundna rektorsbesök vid social- och utbildningsnämndens sammanträden under den kommande mandatperioden.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse från förvaltningen daterad den 24 oktober 2018.

Beslut skickas till
Social- och utbildningsnämnden

Yttrande - Granskning rektors styrning och ledning av grundskola

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden uppdrar till förvaltningen att vidta åtgärder enligt förvaltningens förslag för att åtgärda de förbättringsområden/brister som påtalas i revisionsrapporten.

Sammanfattning

PWC har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en granskning inom området ”rektors styrning och ledning av grundskolan.”.

Bedömningen som görs i rapporten är att rektorerna får förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag på ett i allt väsentligt ändamålsenligt sätt. Emellertid finns följande förbättringsområden identifierade:

- Förbättrat stöd i lokal- och fastighetsfrågor.
- Förbättrade processer för att underlätta vid rekryteringsarbete.
- Utveckling av kommunikationen mellan rektor och nämnd.

Revisorerna påtalar även vikten av att fokus även fortsättningsvis måste läggas på rektorernas arbetssituation för att skapa ännu bättre förutsättningar för det pedagogiska ledarskapet.

Revisorerna önskar svar på hur Social- och utbildningsnämnden avser att åtgärda de ovan identifierade bristerna. Nämnden avser att vidta följande åtgärder:

- Översyn av ansvar, processer och kommunikation rörande fastighetsfrågor. Översynens syfte ska vara att stötta rektorerna i fastighetsfrågor, samt att ge dem ännu bättre möjligheter att vara pedagogiska ledare.
- Förbättrade rekryteringsprocesser med stöd av kommunens HR-avdelning
- Fortsatt och förtydligt arbete med kvalitetsdagar för politiker och rektorer, samt kontaktpolitikernätverk. Inrättandet av regelbundna rektorsbesök vid social- och utbildningsnämndens sammanträden under den kommande mandatperioden.

Beskrivning av ärendet

Kommunens revisorer har bedömt att det är angeläget att göra en granskning inom området rektors styrning och ledning av grundskolan.

PWC har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört granskningen.

Social- och utbildningsförvaltningen har fått vara delaktig i processen av framtagandet av granskningsrapporten. Detta har skett dels genom att tjänstemän blivit intervjuade, men även genom att tillfället givits till sakgranskning av rapportens innehåll.

Bedömningen som görs i rapporten är att rektorerna får förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag på ett i allt väsentligt ändamålsenligt sätt. Dock lyfts frågan om att rektorerna inte har helt tillräcklig intern kontroll. Med detta avses att rektorerna endast delvis får det stöd som de behöver i lokal- och fastighetsfrågor, samt att stödet vid rekryteringar kan behöva stärkas för att skapa effektivare processer. Revisorerna påpekar även att former för kommunikation mellan rektor och nämnd kan behöva utvecklas.

Revisorerna påtalar även vikten av att fokus även fortsättningsvis måste läggas på rektorernas arbetssituation för att skapa ännu bättre förutsättningar för det pedagogiska ledarskapet.

Förvaltningens synpunkter

Revisorerna önskar svar på hur Social- och utbildningsnämnden avser att åtgärda de ovan identifierade bristerna.

Revisorernas påpekar vikten av att fortsätta se över rektors arbetssituation i syfte att skapa ännu bättre förutsättningar för det pedagogiska ledarskapet. Inom förvaltningen är och förblir detta ett prioriterat arbetsområde. Nedanstående åtgärder kring stöd i fastighetsfrågor och rekryteringsprocessen är ett led i det arbetet, men inom förvaltningen pågår även ytterligare arbete för att rektor ska kunna fokusera på det pedagogiska ledarskapet.

Fastighetsstöd

För chefer som ansvarar för verksamheter där fastigheterna är ändamålsenliga utifrån arbetsmiljö, säkerhet och elevantal blir fastighetsfrågor inte en fråga som hindrar rektor att styra och leda verksamheten. För chefer som ansvarar för lokaler som av någon anledning är föremål för brister och förändringar upptar däremot frågor rörande lokaler och fastigheter en stor del av arbetstiden. Vid om- eller nybyggnation blir detta ansvar än mer påtagligt. Kommunikation mellan entreprenörer, lokastrateger och förvaltningsledning förutsätter såväl både att rektor tar del av handlingar, skriver yttranden, samt deltar vid regelbundna möten. Som exempel i sammanhanget kan nämnas nybygget av Solviksskolan, skolstrukturförändringen 2016 och ventilationsombyggnaden 2018-2019 på Lorensbergskolan.

Social- och utbildningsnämnden och dess förvaltningsledning avser att driva frågan om att genomföra en översyn av samarbetet mellan olika aktörer i fastighetsfrågor. I detta inbegrips såväl att ta fram en aktuell gränsdragningslista

mellan olika parter ansvar, som att se över fastighetsrelaterade processer och formerna för kommunikation mellan inblandade parter så att fastighetsfrågor ska kunna lösas skyndsamt.

Det övergripande syftet med översynen ska vara att, i linje med revisorernas rekommendation, ge rektorerna ett stärkt stöd i fastighetsfrågor. Denna översyn blir även ett viktigt led i revisorernas rekommendation om att rektorernas arbetssituation ska ses över för att skapa ännu bättre förutsättningar för det pedagogiska ledarskapet.

Rekryteringsstöd

Ludvika kommuns HR-avdelning har rekrytering som ett prioriterat område. Det har inneburit en förbättring i rekryteringsprocessen då cheferna inom kommunen nu snabbare kan publicera sina platsannonser. Förväntningarna på framtiden är även att HR-avdelningen hjälper till att finna nya grepp för rekrytering som kan locka bristkompetenser som förskolelärare och lärare till kommunen.

Social- och utbildningsförvaltningen arbetar i övrigt med att ge cheferna ett stöd i rekryteringsarbetet genom handläggargruppen. Genom att ha fortsatt höga krav på formell kompetens vid rekrytering av handläggare säkerställer förvaltningen att samtliga chefer får ett kvalificerat stöd i det handläggningsarbete som behövs vid rekryterings- och anställningsarbete.

Kommunikation mellan rektor och nämnd

Förvaltningen har i flera års tid genomfört kvalitetsdagar med nämndens politiker och chefer. Vid sidan av detta har även politikerna tilldelade ansvarsskolor som de är "kontaktpolitiker" för. Social- och utbildningsförvaltningen avser att fortsätta arbetet med kvalitetsdagar. När det gäller fördelningen av ansvarsskolor kommer verksamhetscheferna för skola och förskola att förtydliga organisationen för chefer och politiker, samt konkretisera uppdraget kring en fokusfråga för varje läsår. Uppföljning av fokusfrågan kommer även att införas.

Vid sidan om detta avser även förvaltningsledningen att låta varje rektor delta vid ett nämndsmöte. Vid det tillfället ges möjlighet till presentation av skolenheten, samt en dialog mellan rektor och nämndens politiker. Rektorsbesöken kommer spridas ut vid olika tillfällen under den kommande mandatperioden.

Barbro Forsberg Nystedt
Tf förvaltningschef

Jonas Fors
Verksamhetschef skola

Revisorerna
i Ludvika kommun

Kommunfullmäktige (för kännedom)
Social- och utbildningsnämnden

Granskning rektors styrning och ledning av grundskola

Ludvika kommun ska enligt beslutade mål i Kommunfullmäktige vara en av landets bästa skolkommuner 2020. Social- och utbildningsnämnden ansvarar för att kommunen fullgör sitt uppdrag avseende grundskola. I huvudmannens övergripande ansvar ingår att ge skolans rektorer förutsättningar att ta ansvar för och leda verksamheten. Syftet med granskningen är att granska och pröva om verksamheten inom grundskolan bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Vår sammanfattande revisionella bedömning är att social- och utbildningsnämnden ger rektor förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag på ett **i allt väsentligt ändamålsenligt sätt och med en inte helt tillräcklig intern kontroll**.

Bedömningen baseras på gjorda iakttagelser och bedömningar för respektive kontrollmål:

Ändamålsenlighet

- Rektorererna har en god **kompetens** för det uppdrag de har att genomföra och de erbjuds och genomför kompetensutveckling. *(uppfyllt)*
- Vi bedömer att det finns en tydlig modell för **resursfördelning** som är känd av rektorerna och som också tar hänsyn till elevers behov och förutsättningar då både socioekonomi och timplanebunden tid beaktas. *(uppfyllt)*
- Vi bedömer att grundskolorna, både på övergripande förvaltningsnivå och på enhetsnivå, bedriver ett **systematiskt kvalitetsarbete**. Det är positivt att resultatuppföljningar görs kontinuerligt och att dessa utgör underlag för diskussioner på skolorna samt med förvaltningsledningen. *(uppfyllt)*

Intern kontroll

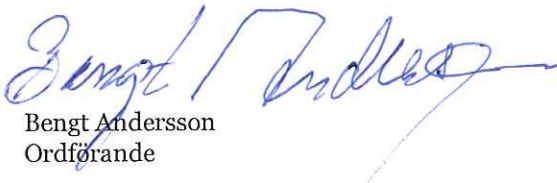
- Vi bedömer att rektorernas **ansvar och befogenheter** är tydligt. Granskningen visar att rektorerna har hittat olika strategier för att ta sig an uppdraget och balansera de olika arbetsuppgifterna. Vi bedömer att det är positivt att förvaltningsledningen är medveten om rektorernas arbetsmiljö. *(uppfyllt)*
- Vi bedömer att rektorerna delvis har det **stöd** de behöver i sin roll. *(delvis uppfyllt)*
- Vi bedömer att **former för kommunikation mellan rektor och nämnd** till viss del kan behöva utvecklas. *(delvis uppfyllt)*

Utifrån granskningen lämnar vi följande rekommendationer

- Stödet till rektorer avseende lokal- och fastighetsfrågor samt rekryteringar kan behöva stärkas för att skapa effektivare processer.
- Fortsätt fokusera på rektorernas arbetssituation för att skapa ännu bättre förutsättningar för det pedagogiska ledarskapet.
- Om systemet med kontaktpolitiker är tänkt att vara en del av kontaktytan mellan nämnd och rektor så kan systemet vinna på att förtydligas och göras mer enhetligt och likvärdigt. Det är också viktigt att syftet med systemet är tydligt för båda parter.

Revisorerna önskar social- och utbildningsnämndens svar på hur de avser att åtgärda de förbättringsområden/brister som påtalas i revisionsrapporten, senast 2018-11-30.

Ludvika den 30 augusti 2018

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Bengt Andersson', with a long horizontal stroke extending to the right.

Bengt Andersson
Ordförande

Revisionsrapport

Rektors styrning och ledning av grundskolan

Ludvika kommun

*Marie Lindblad, cert.
kommunal revisor*

Linnéa Grönvold

Augusti 2018

pwc

Innehåll

Sammanfattning	2
1. Inledning	3
1.1. Bakgrund	3
1.2. Syfte och Revisionsfråga-or.....	3
1.3. Revisionskriterier	3
1.4. Kontrollmål	3
1.5. Avgränsning och metod.....	4
2. Iakttagelser och bedömningar	5
2.1. Organisation och styrning	5
2.2. Ansvar och befogenheter	6
2.2.1. Iakttagelser	6
2.2.2. Bedömning.....	7
2.3. Stödfunktioner till rektor	7
2.3.1. Iakttagelser	7
2.3.2. Bedömning.....	8
2.4. Kompetens.....	8
2.4.1. Iakttagelser	8
2.4.2. Bedömning.....	8
2.5. Resurser.....	8
2.5.1. Iakttagelser	8
2.5.2. Bedömning.....	9
2.6. Systematiskt kvalitetsarbete.....	9
2.6.1. Iakttagelser	9
2.6.2. Bedömning.....	10
2.7. Former för kommunikation mellan rektor och nämnd.....	10
2.7.1. Iakttagelser	10
2.7.2. Bedömning.....	10
3. Sammanfattande revisionell bedömning	11

Sammanfattning

Ludvika kommun ska enligt beslutade mål i Kommunfullmäktige vara en av landets bästa skolkommuner 2020. Social- och utbildningsnämnden ansvarar för att kommunen fullgör sitt uppdrag avseende grundskola. I huvudmannens övergripande ansvar ingår att ge skolans rektorer förutsättningar att ta ansvar för och leda verksamheten.

Kommunens revisorer har med hänsyn till risk och väsentlighet bedömt det angeläget att göra en granskning inom området rektors styrning och ledning av grundskolan. PwC har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört granskningen.

Vår sammanfattande revisionella bedömning är att social- och utbildningsnämnden ger rektor förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag på ett i allt väsentligt ändamålsenligt sätt och med en inte helt tillräcklig intern kontroll.

Bedömningen baseras på gjorda iakttagelser och bedömningar för respektive kontrollmål:

Ändamålsenlighet

- Rektorererna har en god **kompetens** för det uppdrag de har att genomföra och de erbjuder och genomför kompetensutveckling. *(uppfyllt)*
- Vi bedömer att det finns en tydlig modell för **resursfördelning** som är känd av rektorerna och som också tar hänsyn till elevers behov och förutsättningar då både socioekonomi och timplanebunden tid beaktas. *(uppfyllt)*
- Vi bedömer att grundskolorna, både på övergripande förvaltningsnivå och på enhetsnivå, bedriver ett **systematiskt kvalitetsarbete**. Det är positivt att resultatuppföljningar görs kontinuerligt och att dessa utgör underlag för diskussioner på skolorna samt med förvaltningsledningen. *(uppfyllt)*

Intern kontroll

- Vi bedömer att rektorernas **ansvar och befogenheter** är tydligt. Granskningen visar att rektorerna har hittat olika strategier för att ta sig an uppdraget och balansera de olika arbetsuppgifterna. Vi bedömer att det är positivt att förvaltningsledningen är medveten om rektorernas arbetsmiljö. *(uppfyllt)*
- Vi bedömer att rektorerna delvis har det **stöd** de behöver i sin roll. *(delvis uppfyllt)*
- Vi bedömer att former för **kommunikation mellan rektor och nämnd** till viss del kan behöva utvecklas. *(delvis uppfyllt)*

Rekommendationer

Stödet till rektorer avseende lokal- och fastighetsfrågor samt rekryteringar kan behöva stärkas för att skapa effektivare processer.

Fortsätt fokusera på rektorernas arbetssituation för att skapa ännu bättre förutsättningar för det pedagogiska ledarskapet.

Om systemet med kontaktpolitiker är tänkt att vara en del av kontaktytan mellan nämnd och rektor så kan systemet vinna på att förtydligas och göras mer enhetligt och likvärdigt. Det är också viktigt att syftet med systemet är tydligt för båda parter.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunens revisorer har med hänsyn till risk och väsentlighet bedömt det angeläget att göra en granskning inom området rektors styrning och ledning av grundskolan.

Ludvika kommun ska enligt beslutade mål i Kommunfullmäktige vara en av landets bästa skolkommuner 2020. I Ludvika kommun var 76,9 % av grundskolans elever behöriga till gymnasieskolans yrkesförberedande program vid utgången av läsåret 2015/2016. Detta är lägre än både riket och kommungruppen.

Social- och utbildningsnämnden ansvarar för att kommunen fullgör sitt uppdrag avseende grundskola. I huvudmannens övergripande ansvar ingår att ge skolans rektorer förutsättningar att ta ansvar för och leda verksamheten. Stora krav ställs på rektorers styrförmåga och ledarskap.

Brister i styrning och ledning från rektor innebär att verksamheten inte optimerar sin förmåga. Barns och elevers rättigheter riskerar att åsidosättas. Därmed riskeras även nämndens möjligheter att säkerställa likvärdiga förutsättningar för alla barn och elever. Detta riskerar att medföra att den satta målsättningen inte kommer att nås.

1.2. Syfte och Revisionsfrågor

Revisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12. Syftet med granskningen är att granska och pröva om verksamheten inom grundskolan bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Granskningen ska ge svar på följande revisionsfråga:

Ger social- och utbildningsnämnden rektor förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll?

1.3. Revisionskriterier

- Kommunallagen kap 6:6.
- Skollagens kapitel 2:10–12, 4:3-8.
- I övrigt se kontrollmål

1.4. Kontrollmål

Granskningen omfattar följande kontrollmål:

Ändamålsenlighet

- Kompetens
- Resurser
- Systematiskt kvalitetsarbete

Intern kontroll

- Ansvar och befogenheter
- Stödfunktioner till rektor
- Former för kommunikation mellan rektor och nämnd

1.5. Avgränsning och metod

Revisionsobjektet i granskningen är social- och utbildningsnämnden och granskningen avser grundskolan.

Granskningen har genomförts genom analys av relevanta dokument och protokoll samt intervjuer.

Intervjuer har genomförts med:

- Tillförordnad förvaltningschef
- Verksamhetschef skola
- Nämndsordförande
- 4 rektorer

De intervjuade har getts möjlighet att sakgranska rapporten inför dess färdigställande.

2. Iakttagelser och bedömningar

2.1. Organisation och styrning

Inom social- och utbildningsförvaltningen finns fyra verksamheter som leds av var sin verksamhetschef. Inom *verksamhet skola* finns 16 grundskolor, 2 sarskolor och 12 fritidshem: Verksamhet skola har totalt 12 rektorer och en chef för elevhälsa.

Kommunfullmäktige i Ludvika kommun beslutade år 2015 om en vision, tre strategiska målområden och fem kommunövergripande verksamhetsmål. De kommunövergripande verksamhetsmålen är följande:

- En av landets bästa skolkommuner
- En bra kommun att växa upp i
- En tillväxtkommun
- En bra kommun att leva i
- En miljövänlig kommun

För perioden 2016-2020 har kommunfullmäktige fastställt 18 resultatmått som används för att mäta om de övergripande verksamhetsmålen nås. För verksamhetsmålet "En av landets bästa skolkommuner" är verksamhetsmåten följande: Kommunranking för genomsnittligt meritvärde åk 9 samt kommunranking för genomsnittlig betygspoäng gymnasiets åk 3. För varje år fastställer kommunstyrelsen målvärden för respektive mått.

Social- och utbildningsnämnden har enligt de intervjuade även före 2015 haft en tydlig målsättning att bli en bättre skolkommun.

Från och med hösten 2017 har social- och utbildningsnämnden anpassat sin styrning med styrkort till kommunens övergripande målsättningar. (Innan dess fanns styrkort inom områdena barn, process, medarbetare och ekonomi, men utan koppling till kommunens övergripande mål.) Förändringen medför att de fem kommunövergripande verksamhetsmålen nu har brutits ner till styrkort för att mäta måluppfyllelsen. Utöver de fem kommunövergripande verksamhetsmålen har nämnden valt att lägga till två parallella mål avseende medarbetare och ekonomi. Styrkortet finns både på politisk nivå och sedan nedbrutet på verksamhetsnivå och enhetsnivå.

Social- och utbildningsnämndens styrkort för 2018-2020 fastställdes på nämndens sammanträde i juni 2018. Detta är ovanligt sent och beror enligt information vid sakgranskningen på att förvaltningschefen slutade samt att förvaltningen gjorde om strukturen på styrkortet utifrån de kommunövergripande målen.

Enligt de intervjuade har Ludvika kommun historiskt sett haft låga skolresultat inom grundskolan. År 2016 bad därför social- och utbildningsförvaltningen SKL att genomföra en genomlysning av skolverksamheten för att få stöd i förbättringsarbetet. Genomlysningen resulterade i ett antal utvecklingsområden, exempelvis elevhälsa, resultatuppföljning och resursfördelning. Utifrån de identifierade utvecklingsområdena tog förvaltningen fram "Handlingsplan för bättre resultat" för att förbättra utvecklingsområdena. För att

driva utvecklingsarbetet framåt utsågs ”Styrgrupp 2020”. Styrgruppen består av både politiker och förvaltningsledning, rektorer, specialpedagoger med flera. Styrgruppen arbetar i olika grupperingar kring utvecklingsprojekt.

Sedan början av år 2018 samarbetar verksamhet skola med *Successful Schools*. Successful Schools är en verksamhet som erbjuder hjälp att utveckla det systematiska förbättringsarbetet och resultatstyrning kopplat till lektionsobservationer och kollegialt lärande. Successful Schools erbjuder en modell för det systematiska förbättringsarbetet och resultatstyrning och analys, utbildning och handledning i förändringsarbetet samt en app för lektionsobservationer och kollegialt lärande.

Utifrån Successful Schools modell arbetar rektorerna tillsammans med förvaltningsledningen nu med att bland annat ta fram nya rutiner, nyckeltal och mål för verksamheten. Samarbetet med Successful Schools kommer att pågå till sommaren 2019.

2.2. Ansvar och befogenheter

2.2.1. Iakttagelser

Intervjuade rektorer upplever att de har ett tydligt uppdrag som styrs av skollagen. Det finns idag ingen dokumenterad uppdragsbeskrivning för rektorerna i Ludvika kommun. Vid anställning informeras om personalansvar och arbetsmiljöansvar mm. Vid intervjuerna framkommer att det av alla upplevs som tydligt att rektorerna har ekonomiansvar.

Intervjuerna ger en samlad bild av att rektorerna har många olika uppgifter (exempelvis fastighetsfrågor, administration, elevärenden, personalansvar, ekonomiansvar, ansvar för elevernas resultat, arbetsmiljön med mera.) De intervjuade anser att det viktigaste uppdraget är att vara pedagogiska ledare.

För vissa skolor finns biträdande rektorer som kan avlasta rektor. Dessa tillsätts efter avstämning med verksamhetschefen.

Vid resurstilldelningen till skolverksamheten används riktmärket 28 personal för en heltidsrektor. Antalet underställd personal varierar mellan kommunens rektorer. En av de intervjuade rektorerna har exempelvis cirka 40 medarbetare underställd sig. Flera av rektorerna uppger att det är svårt att hinna med de fyra obligatoriska samtal (utvecklingsamtal samt lönesamtal) som varje år ska ske med varje medarbetare inom de fastställda tidsramarna för samtalen. Denna fråga har verksamhetschefen lyft vidare i kommunorganisationen.

Det finns styrdokument/rutiner för hur arbetsmiljöfrågor ska hanteras, hur elevernas resultat ska följas upp samt hur verksamhetens ekonomi ska styras och följas upp.

Vid intervjuerna framkommer att rektorernas arbetsmiljö avseende omfattningen av arbetsuppgifter är en fråga som diskuteras löpande med förvaltningsledningen. Det utvecklingsarbete som bedrivs syftar bland annat till att ge rektorerna bättre förutsättningar att kunna prioritera det pedagogiska ledarskapet. I anslutning till terminsavslutningen i juni 2018 hölls en teambildande aktivitet där det bland annat diskuterades vad rektor gör idag, vad rektor måste göra samt vad någon annan än rektor kan göra.

Projektet Successful Schools uppges vara ett viktigt redskap för att stärka det pedagogiska ledarskapet. Ett arbete med att se över lärares och skolors rutiner pågår med syftet att alla skolor ska göra likadant.

2.2.2. *Bedömning*

Vi bedömer att rektorernas uppdrag och ansvar är tydligt. Granskningen visar att rektorerna har hittat olika strategier för att ta sig an uppdraget och balansera de olika arbetsuppgifterna. Vi bedömer att det är positivt att förvaltningsledningen är medveten om rektorernas arbetsmiljö. Att se över rektorernas samlade arbetsuppgifter bör enligt oss vara prioriterat för att säkra upp att alla rektorer både upplever sig ha tid för, samt tar sig an, det pedagogiska ledarskapet.

2.3. *Stödfunktioner till rektor*

2.3.1. *Iakttagelser*

Flera rektorer i verksamheten har stöd av en *biträdande rektor*. Tillsättning av en biträdande rektor godkänns av verksamhetschefen och bekostas av respektive rektors budget. Då flera rektorer har ansvar för stora personalgrupper kan biträdande rektor avlasta rektor genom att dela ansvar för personal. Biträdande rektor deltar ibland även vid möten såsom rektorsgrupp och elevhälsoteam samt hanterar elevärenden.

På skolorna finns ofta utsedda förstelärare som hjälper till i det pedagogiska utvecklingsarbetet. Verksamhetschef och rektorsgrupp strävar efter en jämn fördelning av förstelärare på alla skolor och erbjuder förstelärarskap i samband med rekrytering till skolor som saknar förstelärare.

Varje skola gör månatligen en ekonomisk uppföljning. Till sin hjälp har rektorerna en *förvaltningsekonom* som är anställd på stöd- och styrningsförvaltningen. Förvaltningsekonomerna kan hjälpa rektorerna att reda ut siffror men strukturerar även upp budgetuppföljningarna. Om en skola prognostiserar ett negativt resultat vid budgetuppföljningen kallas ansvarig rektor till förvaltningsledningen för genomgång av åtgärder för att nå budget i balans.

Varje rektor har ett administrativt stöd genom en *handläggare*. Beroende på skolans storlek kan rektor dela handläggare med andra skolor eller förskolor. En rektor som har flera skolor kan ha flera olika handläggare till sitt stöd.

Vid hantering av personalärenden t.ex. rehab-ärenden finns en *central personalenhet* rektorerna kan kontakta för hjälp. Vid intervjuer framkommer att rutinerna avseende när personal inte sköter sitt jobb samt rutiner för hantering av långa sjukskrivningar inte upplevs fungera, vilket gör att rektorerna får lägga mycket tid på dessa frågor. Vid anställningsförfarandet ansvarar personalenheten för annonseringen av tjänster. Innan annonseren publiceras ska den godkännas av verksamhetschef, förvaltningschef och personalchef, vilket gör att processen upplevs som lång innan informationen går ut. Det förs en dialog med HR-funktionen i kommunen i syfte att försöka förbättra rutinerna.

Det finns ingen central funktion på social- och utbildningsförvaltningen som kan stötta i *lokal- och fastighetsfrågor* vilket gör att dessa frågor hamnar hos rektor. Vid behov av förändring av verksamhetslokaler blir det ofta diskussioner om förändringen är underhåll

eller verksamhetsförändring och vem som ska betala för förändringen. En dialog förs med samhällsbyggnad (som ansvarar för skollokaler) för att förbättra samarbetet. Det sker enligt uppgift en stor omorganisation inom samhällsbyggnad nu som förhoppningsvis ska förbättra situationen.

Vid flera intervjuer framkommer att lokalerna är dyra och att rektorerna inte kan påverka detta. Det framförs att det inte gjorts någon översyn av lokaler där det finns lokalöver-skott.

Vid intervjuerna framkommer önskemål om att få mer kvalificerat administrativt stöd, för exempelvis utredningar och analyser. Kompetensen uppges idag variera hos handläggarna. Förvaltningen ställer därför numera krav på akademisk utbildning vid rekrytering av handläggare för att säkerställa ett mer professionellt stöd till samtliga rektorer.

2.3.2. Bedömning

Vi bedömer att rektorerna delvis har det stöd de behöver i sin roll. Det som kan behöva stärkas är stöd avseende lokal- och fastighetsfrågor och stöd för effektivare processer vid rekrytering samt att det administrativa stödet till rektorer som har flera skolor skulle kunna effektiviseras genom att varje rektor bara har en handläggperson som administrativt stöd.

2.4. Kompetens

2.4.1. Iakttagelser

Vid intervjuerna framkommer att det är obligatoriskt för alla rektorer i kommunen att genomföra rektorsutbildning. (Vilket är i enlighet med skollagen) Förvaltningsledningen uppmanar även rektorerna att delta i fortbildningen *Rektorslyftet*. Verksamhetschefen är ansvarig för rektorernas kompetensutveckling och utifrån dialog med verksamhetschefen kan rektorer enligt intervjuerna genomgå önskade utbildningar.

Det finns därutöver kommungemensam kompetensutveckling som erbjuds rektorerna. Ibland är denna obligatorisk att genomgå. Vid intervjuer framkommer att dessa utbildningar inte alltid är relevanta för rektorer. Som exempel framförs utbildningar inom arbetsmiljöområdet, då dessa delar ingår i den obligatoriska rektorsutbildningen.

2.4.2. Bedömning

Vid analys av dokument och genomförda intervjuer framkommer att rektorerna har en god kompetens för det uppdrag de har att genomföra samt att de erbjuds och genomför kompetensutveckling. Vi bedömer utifrån detta att rektorernas kompetens är god.

2.5. Resurser

2.5.1. Iakttagelser

Resurserna till grundskolan fördelas i huvudsak ut till de olika enheterna. Resurser för barn i behov av stöd finns kvar centralt för fördelning medan övriga resurser fördelas ut direkt till enheterna.

Det finns en socioekonomisk fördelning av resurserna som motsvarar cirka 7 % av den totala fördelningen.

Resurser för ledning och administration fördelas till enheterna utifrån nyckelvärden där 28 personal motsvarar 100% rektor och 230 elever motsvarar 100% rektor.

Resurserna för själva skolundervisningen fördelas i form av en elevpeng. Elevpengens storlek är från och med i år baserad på timplanebunden tid för olika årskurser. Detta medför en högre peng för äldre elever som har mer timplanebunden tid.

Vid intervjuer framkommer att några rektorer inte tycker att de yngre eleverna får en resurstilldelning som tar hänsyn till vikten av tidiga insatser, behov av rastvakter, bussvakter med mera. Detta uppges leda till att basverksamheten behöver byggas med hjälp av resurspersoner.

Varje månad gör rektorerna en ekonomisk uppföljning per skola. Om man inte håller budget ska rektor upprätta en blankett och redovisa vilka åtgärder som vidtas för att få en ekonomi i balans.

2.5.2. *Bedömning*

Vi bedömer att det finns en tydlig modell för resursfördelning som är känd av rektorerna och som också tar hänsyn till elevers behov och förutsättningar då både socioekonomi och timplanebunden tid beaktas. Det är viktigt att resursfördelningen sker på ett sådant sätt att alla enheter kan bedriva verksamhet utifrån den timplan som gäller för det elevantal som respektive skola har. Denna granskning har inte analyserat just denna fråga.

2.6. *Systematiskt kvalitetsarbete*

2.6.1. *Iakttagelser*

För granskningen har vi tagit del av *Rektorernas årsklocka*. Årsklockan beskriver vad respektive rektor ska göra respektive månad avseende det systematiska kvalitetsarbetet. Exempelvis vilka rapporter som ska lämnas in och när medarbetarsamtal ska ske. Rektorernas årsklocka är enligt de intervjuade ett levande dokument som revideras löpande under året. Det finns en önskan att i årsklockan förtydliga vem som har ansvar för de aktiviteter som listas i dokumentet.

Vid SKLs genomlysning av grundskoleverksamheten framkom att verksamheten var i behov att utveckla analysarbetet av skolresultat. Utifrån genomlysningen har verksamheten infört resultatuppföljningar. Nytt för i år är att resultatuppföljningen sker fyra gånger per år istället för två gånger per år. Uppföljningen utgår från att varje lärare fyller i uppgifter om eleverna i lärportalen *Unikum* och därefter träffar varje rektor verksamhetschefen och går igenom resultatet. Resultatuppföljningen diskuteras även vid respektive skolas arbetsplatsträff samt på respektive skolas ledningsgrupp. Nämnden får även det samlade resultatet av resultatuppföljningarna redovisat muntligt av verksamhetschefen.

Utifrån SKLs förslag vid genomlysningen av skolverksamheten startades en *Styrgrupp 2020* bestående av ett antal förstelärare, specialpedagoger, rektorer, verksamhetschef, nämndrepresentanter och förvaltningschef. Syftet med styrgruppen var att driva utvecklingsarbetet vidare. Styrgruppen träffas varannan månad och arbeta med de utvecklingsområden som SKL identifierade. Vid intervjuer framkommer att det saknas en tydlig koppling och kommunikation mellan styrgrupp 2020 samt den rektorsgrupp som finns

inom förvaltningen, vilket gör att de som inte ingår i styrgrupp 2020 inte alltid får information om vad styrgruppen gör.

Som vi beskrivit tidigare arbetar verksamheten sedan början av år 2018 med *Successful Schools*. Enligt de intervjuade är detta arbete en viktig del för att utveckla det pedagogiska ledarskapet och ska vara ett stöd för att skapa ett enhetligt arbetssätt för alla grundskolor i kommunen. Idag arbetar rektorsgruppen med att skapa egen dokumentation utifrån modellen. Rektorsgruppen har hittills arbetat med områdena nyckeltal och mål, klassobservationer och vetenskaplig grund.

2.6.2. Bedömning

Vi bedömer att grundskolorna, både på övergripande förvaltningsnivå och på enhetsnivå, bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete. Det är positivt att resultatuppföljningar görs kontinuerligt och att dessa utgör underlag för diskussioner på skolorna samt med förvaltningsledningen.

2.7. Former för kommunikation mellan rektor och nämnd

2.7.1. Iakttagelser

Rektorerna för kommunens grundskolor träffas tillsammans med verksamhetschef, chef för elevhälsa och chef för flerspråksenheten tre gånger i månaden. Verksamhetschefen beslutar agendan för mötena och agendan skiljer sig från gång till gång och tanken är att det i gruppen ska bedrivs ett utvecklingsarbete. Inom rektorsgruppen finns mindre grupper som arbetar med specifika områden, exempelvis kompetensutveckling, säkerhet, IT och bibliotek.

Två gånger per år anordnas en kvalitetsdag där nämndens ledamöter får träffa alla rektorer för att gå igenom kvalitetsrapporten men diskussioner hålls även avseende bland annat rektorernas förutsättningar, skolresultat och ekonomiskt resultat.

Varje skolenhet har en eller flera kontaktpolitiker knuten till sig. Kontaktpolitikern besöker respektive skolenhet och tanken är att verksamheten kan få mer information från sin knutna kontaktpolitiker. Vid intervjuer framkommer att engagemanget mellan kontaktpolitikerna skiljer sig vilket gör att systemet fungerar bättre för vissa skolenheter än för andra.

I intervjuerna framför några rektorer att de sällan eller aldrig träffar nämnden.

2.7.2. Bedömning

Vi bedömer att former för kommunikation mellan rektor och nämnd till viss del kan behöva utvecklas. Systemet med kontaktpolitiker ger varierande möjligheter till kontaktytor då det är personberoende. Om systemet med kontaktpolitiker är tänkt att vara en del av kontaktytan mellan nämnd och rektor så kan systemet vinna på att förtydligas och göras mer enhetligt och likvärdigt. Det är också viktigt att syftet med systemet är tydligt för båda parter.

3. *Sammanfattande revisionell bedömning*

Vår sammanfattande revisionella bedömning är att social- och utbildningsnämnden ger rektor förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag på ett i allt väsentligt ändamålsenligt sätt och med en inte helt tillräcklig intern kontroll.

Bedömningen baseras på gjorda iakttagelser och bedömningar för respektive kontrollmål:

Ändamålsenlighet

- Rektorererna har en god **kompetens** för det uppdrag de har att genomföra och de erbjuds och genomför kompetensutveckling. (*uppfyllt*)
- Vi bedömer att det finns en tydlig modell för **resursfördelning** som är känd av rektorerna och som också tar hänsyn till elevers behov och förutsättningar då både socioekonomi och timplanebunden tid beaktas. (*uppfyllt*)
- Vi bedömer att grundskolorna, både på övergripande förvaltningsnivå och på enhetsnivå, bedriver ett **systematiskt kvalitetsarbete**. Det är positivt att resultatuppföljningar görs kontinuerligt och att dessa utgör underlag för diskussioner på skolorna samt med förvaltningsledningen. (*uppfyllt*)

Intern kontroll

- Vi bedömer att rektorernas **ansvar och befogenheter** är tydligt. Granskningen visar att rektorerna har hittat olika strategier för att ta sig an uppdraget och balansera de olika arbetsuppgifterna. Vi bedömer att det är positivt att förvaltningsledningen är medveten om rektorernas arbetsmiljö. (*uppfyllt*)
- Vi bedömer att rektorerna delvis har det **stöd** de behöver i sin roll. (*delvis uppfyllt*)
- Vi bedömer att former för **kommunikation mellan rektor och nämnd** till viss del kan behöva utvecklas. (*delvis uppfyllt*)

2018-08-30

_____
Anders Rabb, Uppdragsledare

_____
Marie Lindblad, Projektledare

2018-10-24

Social- och utbildningsnämndens arbetsutskott

§ 77

Dnr 2018/214 - 60

Inskrivna barn och närvaro på fritidshemmen

Arbetsutskottets förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden noterar redovisningen av rapporten.

Beskrivning av ärendet

Social- och utbildningsförvaltningen redovisar i tjänsteskrivelsen antalet inskrivna elever på fritidshemmen i Ludvika kommun, snittantalet inskrivna elever per avdelning, samt den faktiska närvaron på fritidshemmen.

Antalet inskrivna elever på fritidshemmen och snittantalet elever per avdelning

I dagsläget finns det fritidshem knutna till 13 skolor (inklusive Björkås sarskola). På de 13 fritidshemmen finns sammanlagt 34 avdelningar.

Totalt är 1081 elever inskrivna i förvaltningens fritidshem i september 2018. Det är en ökning 158 elever i förhållande till det antal som var inskrivna i mars 2018 (923 elever).

Då antalet elever i normalfallet är större under höstterminerna (vårdnadshavare tenderar att säga upp platsen för sina barn under vårterminen) så är det intressant att jämföra värdet i september 2018 med värdet för ett år sedan i september 2017. Denna jämförelse visar att antalet inskrivna elever har ökat med 36 stycken.

Antal inskrivna elever per avdelning har minskat i Ludvika sedan 2015. I september 2018 är snittvärdet i förvaltningen 31,79 elever.

Faktisk närvaro på fritidshemmen

Förvaltningen har påbörjat arbetet med att implementera ett digitalt närvarosystem för både fritidshem och förskola.

Då systemet ännu inte är igång har förvaltningen genomfört handräkning under hösten 2018. Handräkningen skedde under samtliga dagar i vecka 41. Resultatet av handräkningen visar på ett tydligt mönster. På förvaltningsövergripande nivå är antalet faktiskt närvarande elever ca 22% färre än antalet inskrivna elever. Det innebär alltså att närvaron är 78%.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse från förvaltningen daterad den 24 oktober 2018.

Beslut skickas till
Social- och utbildningsnämnden

Social- och utbildningsnämnden

Inskrivna elever och faktisk närvaro på fritidshemmen

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsförvaltningen noterar redovisningen av rapporten.

Beskrivning av ärendet

Social- och utbildningsförvaltningen redovisar i denna tjänsteskrivelse antalet inskrivna elever på fritidshemmen i Ludvika kommun, snittantalet inskrivna elever per avdelning, samt den faktiska närvaron på fritidshemmen.

Antalet inskrivna elever på fritidshemmen och snittantalet elever per avdelning

I dagsläget finns det fritidshem knutna till 13 skolor (inklusive Björkås sarskola). På de 13 fritidshemmen finns sammanlagt 34 avdelningar.

Totalt är 1081 elever inskrivna i förvaltningens fritidshem i september 2018. Det är en ökning 158 elever i förhållande till det antal som var inskrivna i mars 2018 (923 elever).

Då antalet elever i normalfallet är större under höstterminerna (Vårdnadshavare tenderar att säga upp platsen för sina barn under vårterminen) så är det intressant att jämföra värdet i september 2018 med värdet för ett år sedan i september 2017. Denna jämförelse visar att antalet inskrivna elever har ökat med 36 stycken. Elevökningen ligger i linje med förvaltningens förväntningar på utvecklingen. Detta då elevutvecklingen är positiv även för skolverksamheterna i övrigt.

Fritidshem - Antal inskrivna elever per avdelning	2015 sept-okt	2016 sept-okt	2017 mars	2017 sept-okt	2018 mars	2018 sept-okt
Ludvika	51,0	49,7	26,4	34,7	26,37	31,79
Kommungruppen Ludvika tillhör	34,9	34,9	i.u.	32,5	i.u.	i.u.
Samtliga kommuner	40,9	40,3	i.u.	39,7	i.u.	i.u.

Statistik för 2018 på nationell nivå presenteras under våren 2019.

Nationell statistik avser oktober månad aktuellt år.

Antal inskrivna elever per avdelning har minskat i Ludvika sedan 2015. I september 2018 är snittvärdet i förvaltningen 31,79 elever.

Förklaringen till minskningen per avdelning i förhållande till 2015 och 2016 står att finna i hur organisationen av fritidshem presenteras i förvaltningens elevregistreringssystem. Under 2017 har några av fritidshemmen delat upp verksam-

heten i flera avdelningar. Sedan denna förändring i elevregistersystemet ligger antalet elever på ca 30-35 elever per avdelning.

I praktiken innebär det inte någon större förändring för verksamheten på dessa fritidshem. I vardagen är det ungefär samma antal elever i de grupper som finns på fritidshemmen som tidigare och i takt med att elevantalet ökar så organiserar fritidshemmen om sina verksamheter för att få till en bra verksamhet.

Faktisk närvaro på fritidshemmen

Social- och utbildningsförvaltningen arbetar fortfarande med att få igång arbetet med att ta fram ett system för att redovisa en exakt siffra för den faktiska närvaron på fritidshemmen.

Den faktiska närvaron på fritidshemmen kan variera ganska mycket från antalet inskrivna elever. Detta beror ofta på att en del vårdnadshavare har kvar platsen parallellt med att de låter sina barn gå hem direkt efter skolan.

Att redovisa den faktiska närvaron per fritidshem innebär i dagsläget att en omfattande handräkning av elever måste genomföras på varje avdelning.

Av denna anledning har förvaltningen påbörjat arbetet med att implementera ett digitalt närvarosystem för både fritidshem och förskola.

Då systemet ännu inte är igång har förvaltningen genomfört handräkning under hösten 2018. Handräkningen skedde under samtliga dagar i vecka 41. Resultatet av handräkningen visar på ett tydligt mönster. På förvaltningsövergripande nivå är antalet faktiskt närvarande elever ca 22% färre än antalet inskrivna elever. Det innebär alltså att närvaron är 78%.

Vid en närmare analys visar det sig att detta är ganska jämt fördelat över veckan, med noteringen att det är aningen mindre differens under måndagen och tisdagen då närvaron är något bättre (81%). Mot slutet av veckan minskar närvaron till 74%.

Ytterligare en notering som kan göras är att avvikelsen mellan planerad närvaro och den faktiska närvaron är lägre under morgonen innan skolan börjar. Efter skoldagens slut ökar skillnaden och ligger från kl 15.00 och framåt ofta på 40% eller mer. Förklaringen ligger i att många äldre elever i samförstånd med såväl personalen som föräldrarna, går hem lite tidigare än vad som är planerat.

De övergripande mönstren är mer eller mindre de samma på samtliga fritidshem inom förvaltningen. Förvaltningen håller det inte för osannolikt att den låga närvaron i förhållande till antalet inskrivna elever innebär att det finns optimeringsvinster att göra i bemanningen på fritidshemsenheterna. Samtidigt måste verksamheten vara beredd att möta svängningar i elevnärvaron från vecka till vecka.

För att kunna förbättra organisationerna behöver förvaltningen få igång arbetet med den digitala närvaroregistreringen via TED/Lifecare, vilket är på god väg under hösten 2018 och planeras vara klart under läsåret. När systemet är igång och används fullt ut, så kommer såväl respektive rektor som förvaltningen

kunna följa den faktiska närvaron på fritidshemmen på ett enklare och mer exakt sätt.

TED/Lifecare innebär att varje avdelning har en digital skärm med ”touch screen” monterad synlig vid varje entré. Via den digitala skärmen ”checkar” personal, alternativt vårdnadshavare in och ut eleverna från verksamheten. Vårdnadshavaren förväntas även anmäla frånvaro för eleven digitalt, vilket slår igenom i systemet så att personalen kan se detta på den digitala skärmen.

Barbro Forsberg Nystedt
Tf förvaltningschef

Jonas Fors
Verksamhetschef skola

Kansli
Rita Österholm

Social- och utbildningsnämnden

Val av ersättare i social- och utbildningsnämndens arbetsutskott

Beskrivning av ärendet

Val av en ersättare i social- och utbildningsnämndens arbetsutskott efter Hans Esselöv (V), t o m den 31 december 2018.

Beslut skickas till

Vald
Förtroendemannaregistret
Sekreterare i arbetsutskottet
Akten

Kansli
Rita Österholm

Social- och utbildningsnämnden

Val av ersättare i social- och utbildningsnämndens individutskott

Beskrivning av ärendet

Val av en ersättare i social- och utbildningsnämndens individutskott efter Hans Esselöv (V), t o m den 31 december 2018.

Beslut skickas till

Vald
Förtroendemannaregistret
Sekreterare i individutskottet
Akten

Kansli
Rita Österholm
rita.osterholm@ludvika.se

Social- och utbildningsnämnden

Redovisning av delegationsbeslut

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbesluten.

Beskrivning av ärendet

Social- och utbildningsnämnden har överlåtit sin beslutanderätt till utskott, ordförande och tjänstemän enligt en av social- och utbildningsnämnden antagen delegeringsordning. Dessa beslut ska redovisas till social- och utbildningsnämnden. Redovisningen innebär inte att social- och utbildningsnämnden får ompröva eller fastställa delegeringsbesluten. Däremot står det social- och utbildningsnämnden fritt att återkalla lämnad delegering.

Social- och utbildningsnämndens arbetsutskott

2108-10-24 § 72

Social- och utbildningsnämndens individutskott

2018-10-10 § 325-

Ordförande social- och utbildningsnämnden ¹⁾

--- Anmälan enligt Lex Sarah

Verksamhetschef förskola ¹⁾

86-90/2018 Barnomsorg på obekvämt arbetstid

Verksamhetschef skola

31/2018 Barnomsorg på obekvämt arbetstid ¹⁾

--- Utredning till Skolinspektionen rörande SUN 2018/576 - 64
bristande tillsyn vid Blötbergets skola
(dnr 41-2018:8055)

Förskolechef Solsidans förskola

4/2018 Barnomsorgsplacering – barn i behov av särskilt stöd

5/2018 Förordnande som tf förskolechef ¹⁾

Rektor Junibäckens skola ¹⁾

25/2018 Beslut om utredning av diskriminering SUN 2018/30
eller kränkande behandling av barn/elev

26/2018 Beslut om utredning av diskriminering SUN 2017/68

27/2018	eller kränkande behandling av barn/elev Beslut om utredning av diskriminering eller kränkande behandling av barn/elev	SUN 2018/609
28/2018	Beslut om utredning av diskriminering eller kränkande behandling av barn/elev	SUN 2017/503
29/2018	Beslut om utredning av diskriminering eller kränkande behandling av barn/elev	SUN 2018/610
30/2018	Beslut om utredning av diskriminering eller kränkande behandling av barn/elev	SUN 2018/606
31/2018	Beslut om utredning av diskriminering eller kränkande behandling av barn/elev	SUN 2017/483
32/2018	Beslut om utredning av diskriminering eller kränkande behandling av barn/elev	SUN 2017/495

Rektor Knutsbo skola ¹⁾

12/2018	Beslut om utredning av diskriminering eller kränkande behandling av barn/elev	SUN 2018/461
---------	--	--------------

Rektor Lorensberga ro 4-6 ¹⁾

10/2018	Beslut om utredning av diskriminering eller kränkande behandling av barn/elev	SUN 2018/577 - 64
11/2018	Beslut om utredning av diskriminering eller kränkande behandling av barn/elev	SUN 2017/250 - 64
12/2018	Beslut om utredning av diskriminering eller kränkande behandling av barn/elev	SUN 2018/462 - 64
13/2018	Beslut om utredning av diskriminering eller kränkande behandling av barn/elev	SUN 2018/617 - 64
14/2018	Beslut om utredning av diskriminering eller kränkande behandling av barn/elev	SUN 2018/618 - 64
15/2018	Beslut om utredning av diskriminering eller kränkande behandling av barn/elev	SUN 2018/619 - 64

Rektor Parkskolan ¹⁾

3/2018	Beslut om utredning av diskriminering eller kränkande behandling av barn/elev	SUN 2018/634 (3)
4/2018	Beslut om utredning av diskriminering eller kränkande behandling av barn/elev	SUN 2018/634 (4)
5/2018	Beslut om utredning av diskriminering eller kränkande behandling av barn/elev	SUN 2018/688 (5)

Enskilda individärenden social välfärd

Registreringsdatum 2018-10-01—31, sid 1-167

- 1) Handlingar finns i Netpublicator

Beslut skickas till
Akten

Social- och utbildningsförvaltningen
Rita Österholm, 0240-861 74
rita.osterholm@ludvika.se

Social- och utbildningsnämnden

Redovisning av meddelanden

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden godkänner redovisningen av meddelanden.

Beskrivning av ärendet

Skolinspektionen

- a) SUN 2017/85 – 60
Uppföljningsbeslut efter regelbunden tillsyn vid Kyrkskolan 7-9
(dnr 43-2016:10843) ¹⁾
- b) SUN 2018/672 – 64
Beslut efter anmälan mot Vasaskolan (dnr 41-2018:8672)
- c) SUN 2018/693 – 64
Beslut att överlämna anmälan mot Vasaskolan för utredning och eventuella åtgärder (dnr 41-2018:9478)

Förvaltningsrätten i Falun ¹⁾

- d) SUN 2018/216 – 64
Dom: Ansökan om utdömande av vite avslås (Mål nr 2386-18)

Kommunstyrelsen ¹⁾

- e) SUN 2018/659 – 00
Målvärden för år 2019 och 2020 för resultatmått i KS styrmodell.. KS
2018-10-16 § 165

Kommunstyrelsens förvaltning ¹⁾

- f) Resultat av enkät till förtroendevalda gällande nämndsadministrationen

Västerbergslagens kulturskolenämnd ¹⁾

- g) Protokoll 2018-09-19

Barbro Forsberg Nystedt
Tf förvaltningschef

Rita Österholm
Förvaltningssekreterare

1) Handlingar finns i Netpublicator